

1 KORIN

Mi iiya Pol siya om Efesas hir nwowa mi siya ta yokwowa ha winkika iikamim naingwo tibmiyim om Korin hiranim simiiramin. Biiya iiya Pol siya om Korin hir niki owin siya Adi Komii siir yai airin biewiyyim whirkakin whir mi haimii ha iki boinmimauu. Mi ti omin Korin nikiuwiyyin yio Grik iikamim simiir om komii ieya mi Juda iikamim mi Juda iikam tani ikim yim hir nwokim. Mi iikam whiekakim yipiki dimin biyie tiriyim yim hir warar mi okim. Mi mhoiyya iikamim naingwo tibmiyim yokwowa ina winkiyim Pol siiram, sima ti hiniina win boiinki, sima miiyiknan nwo rani ini yapiyapi nwowim. Mi iiya Pol siya hiriinan wakaewinin mi siya ta yokwowa ha winkikin simiir whinkinsiis haiginiugin dimin taeminim sima tirim wadie sima nwowim. Iriig.

1 ¹Kara Polkin, kara Krais Jisis siir aposel inkamkin. Kariirin Adi Komii siir kwoinkar naingwo okmwin okwo haiginiugin, aposel inkam nwowam. Kara mi kariir nomiiyawin, Sostanis, krira kimiir boin wadieki. ²Ta yokwowa krira winkika om komii korin warauran iikamim Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwo tibmiyim kimiiram. Mi Kimiirin Jisis Krais siyar diriraerarkikin mi kimiirin dimin whirkin paniinsi kimbusi. Mi wim kima ini Adi Komii siir inkam kiangi kiinar ywowim. Kima, ti iikam whiekakim omom omomim hinda tinda nwowim simiir hiranim Jisis Krais Biiyan Inkam Komiiyin siir inig iiir hainaniyim mi siya ini krimiir hoimgakni Biiyan Inkam Komiiyar ywowirkakin.

³ Adi Komii krimiir Wanin siya mi Jisis Krais, sowiir mhii kwoinim iripa nongwomamair aeyamin wadie saeya nwowaiginiawi. Iriig.

Pol siya Adi Komii krimiir Wanin siir boin wadiekikin

⁴Kara iinokiiokin kimiiramin Adi Komii siir boin wadiekii, ta naingwobumbuwa siya hauuwa kimiir saiarsi boin wadiekii. Dimusi rani, kima ini Krais Jisis siir iikamkim. ⁵Kima Krais Jisis saika bidi yamasu kikinim mi kima dimin taemin whiekakim simiir kirie komiigak asi nwokim. Mi kima kwoin miiyik mi adi siir yaimwokiyaimwowa sair ninomokninkin boini kwoin miiyikak asi nwokim. ⁶Mi ta Krais siir yai win kibya saeya inan kimiir bidi kwirii idwokaiya. ⁷Mi kima Adi Komii

siir naeyiuin siir dimin miiyik miiyikim simiiram paniinsi whaowaesi. Niìngaka. Inkam Komiiyin Jisis Krais siya nitana wi saiilar nadigiawi. ⁸ Mi kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi mi kima wi kirie hiriyan nwoyokiyokiyami mi wi ta io aeya digii mi krimiirin wi dimin whirki kimbu rani. Iiya krimiir Biiyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siya nitana. Niìngaki, niìngakiinga. ⁹ Adi Komii siya yaimwo boinan inkamkin mi kimiirin siyar nimbingin siir yinisiin Jisis Krais, krimiir Biiyan Inkam Komiiyin, ini haniin kwirii idwokaiyim mi saika niìwo boinaiiyim. Iriig.

Iikamim iripa mhii kwoin nwowiyim simiir yaiga

¹⁰ Mi ti kariir nomiiyawim kara kimiirin, krimiir Biiyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siir inig iiir boinin kwokwokii. Kimakima kipi ninkinwaomwarkii boin mi ti kimiir isidin yapa yapa kipi nwo kimiir kwoinim whirua dwo mi yaiya diriyar kiritmai boinki. ¹¹ Ti kariir nomiiyawim kara, kariir nomiiyawin Krowi, siir isid ieya boinmaugikin, kimakimarin ini ninkinwaomwarkii boinkaka nwowim. ¹² Kara kimiirin pi hiniina boinmauwakaekii, kima yapa yapa nwonira kimiir nhirim pi hiniina boini, nim nhirim Polnikim mi nim nhirim Apolosnikim mi nim krima Krais nikim. ¹³ Mi ini paniina tirin, krais siya ini tari haimii haimiyya ywowin, ha? Mi tari ti paeyin hiiinya nirioninkinin siirin Pol kariir ninkin irìmdinu aokikin kimiir whinkinsiis haiginiuwamin, ha? Kima tari Pol kariir inig iiir baptaiskim, ha?

¹⁴ Kara Adi Komii siir boin wadiekii, kara kimiir waraurin Krispas, Gaias sowiirrar baptaisgikin kara inkam nwir wara bi baptaisgikin. Niìngaka. ¹⁵ Inkam nwirki kimiirin wi hiniina boin tani, kima kariir inig iiir baptaiskim. Niìngaka. ¹⁶ Ae, kara tisi haniìngi swoki kwanaìngwowoknakiin, kara Stefanas simiirniyiin warar ninkin baptais haiginiugikin. Kara ninokninkin tani, kara tari inkam nwir warar bidi yamisi baptaisgikin iyie? ¹⁷Krais siya kariirin baptaisim bi nikropkikin. Niìngaka. Siya kariirin yai win kibya saiir boinmimauuwam nikropkikin. Mi ti hiriinan saiirsika kara kimiirin aowa aowan yaiyim, kima ninokninkin karamae nwowim pi simiir wara kinawhiyimiyiena boin tani, kamim ninokninkin komiigakim simiir hiriinan. Niìngaka. Mi kara hiriina boinkiswo mi ti paeyin Krais siir nirioninkinin hiiinya yio wi inigak di yowi. Iriig.

Adi Komii siir kirieya ini Krais siir hir nwowa

¹⁸ Kaimwoka, iikamim ha naìngwowi, ti paeyin hiiinya nirioninkinin siir yaiya saeya hindara priiboin whaowaei. Mi krimiir iikamim Adi Komii siya nanmaiwarkainam, nim krimiir kwoinim ha naìngwowi, ti paeyin hiiinya nirioninkinin, siir yaiya ya Adi Komii siir kirie aeyairga. ¹⁹ Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya ha boinka,

iikamim ninokninkinkakim simiir ninokninkina wi kara t̄irbugii. Mi iikamim kwoinpai kwoinpai miyyikakim simiir kwoinim wi kara nirimdiyugii.

²⁰ Mi ti iikamim ninokninkikakim mi iikamim kwoinpai kwoinpaigakim iikamim yai kripii nañiikiigi ikim mi sima wi inigakar nwowi.

Niingaka. Mi Adi Komii siya nu tiran iikamim ninokninkinkakim, simiir ninokninkin imiir bidi t̄irbugiyim.

²¹ Adi Komii siir ninokninkina ti nuan iikamim simiir kwoinairga naingwo haiyim wi dig nwo rani. Niingaka. Adi Komii siya ta boinbu yaiya sima boinmimauwa sairam naingwo t̄ibmiyim, iikamim simiirin wi siya nanmaiwarkainaei. ²² Juda sima yaewan minam kindiyu wankim, sima yaeya dimin kirie komii win kigi mi sima wa naingwo t̄ibmii. Mi yim Grikim, ninokninkin komii haiyaramar mi ankaii. ²³ Mi nim krima paeyin hiiiniya niriñinkinin Krais siir ninkin irimdinu aokiyin, siir yai aiirar mi boinmimauuwikim. Mi Juda iikamim sima ta yai aiir wakae winim mi simiir kwoinim miyyiknan bi nwokikim, ini hindara hiugimkikiugiyim. Mi iikamim Juda iikam tani, yim simiir kwoinim ha naingwowi, ta yaiya saeya hindara priiboin whaowaei.

²⁴ Nim krima nhirim Juda iikamkim mi nhirim krima Juda iikam tani. Krima Adi komii siir nikiu aiir wakaeyim krima ina ninokninkinim, Krais siya Adi Komii siir kirieya mi siir ninokninkina, sair niisiisiimauugin.

²⁵ Iikam nhirim sim kwoinim yim ha naingwowi, Adi Komii siir ninokninkina saeya bwam karamaeki niuwi mi yim inkam nhirim sim kwoinim ha aingwowi, Adi Komii siir kirieya saeya opairgi mi iuwi. Mi Adi Komii siir ninokninkina ini ti nuan inkamim ninokninkin komii komiigakim bii nwowim, ini simiir ninokninkin imiir haibura mi Adi Komii siir kirie ini ti nuan iikamim kirie komii komiigakim bii nwowim simiir kirie aiir haibura.

²⁶ Ti nomiiyuim kima biiya Adi Komii siya nimbera iiya kima naingwo t̄ibmiya mi sairam ti swoki aingwowoknaki biiya kima paniin paniin inkam nwokim, iiya Adi Komii siya kimiir nimbera. Mi nu tiran iikamim ninokninkin komii Komiigakim mi kirie komii komiigakim nwokim, yim iuarig bi nwokim. Niingaki, niingakiingga. ²⁷ Adi Komii siya bidi hidgiyin iikamim nu tiranim ha naingwowim inig karamae nwowim simiir nimbinam, iikamim ninokninkinkakim simiir kiyipsibgi haiginuwam. Mi siya iikam opairim nuan inkam ima naingwowim simiir bidi yimbongiyim, inkam kiriekakim simiir kiyipsibgi haiginuwam. ²⁸ Adi Komii siya bidi yimbongiyin inkamim yaeyipayaipa ti nuan inkamim sima yasururgaiyim. Mi iripa nomboin ii ae karamae sima nwowim simiirin. Dimusi rani, ti iikamim nuanim ha naingwoiyim, sima inig komiigakim simiirin Adi Komii siya bidi ikwowaasiigiyim. ²⁹ Inkam nwirk̄i hainan karamaeka siir inig iirarin, Adi Komii siir whwonkam

ida. Niingga. ³⁰ Whisarii rani, krima ini Jisis Krais siргisiirkiina ywowim. Mi Adi Komii siya Jisis siirin minam nimbining Krais siirin siya krimiir ninokninkin haiginuwim. Mi Adi Komii siya krimiirin wi hiniina nwoki boinim, dimin whirki bi kimbugim mi krimiirin siyar sakii prapras okwokiyim mi krima ini rirmiya ywokiyim. ³¹ Yokwo Komii saeya hiniina boinka, yio siyu miiyik rani, inkamin siir inig iiirar hainanaeiyin, siya Adi Komii siir inig iiirar hainan iski. Iriig.

Pol siya paeyin hiiinya nirioninkinin sair boinmimauugim

2 ¹ Pol siya boin, ti nomiiyauim, iiya kara kimiirin nita kara Adi Komii siir yai miiyika sair boinmimauuwim mi kara kimiirin yai kirie kirieyim mi yai aowa aowan ikim, kara simiir bi boinmimauugim. Niingga. ² Iiya kara kimaka nwowa kariir kwoinin hiniingin, kara wi dimin whirim naingwo rani. Niingga. Kara Jisis Krais siiraramar yaingwo iski. Mi dimin komii whirin paeyin hiiinya nirioninkinin siya naowin siorama daingwo iski. ³ Iiya kara kimiir waraur nita kara kiriekak sim bi nitkin kara nidid kakar nitkin mi kariir piua nopnopa mi kinka. ⁴ Mi yaiya kara boina mi yai win kibya kara mi boinmimauua, kara inkamim ninokninkinkakim kimiir kwoinim simiir hiriinan bi hir boinokin. Niingga. Kara Adi Komii siir naeyiuin siir kirieya sairar nitkin kimiir niisiisiimauuwamin. ⁵ Mi kimiir naingwo tibmiiya inkam ninokninkinkakim simiir hiranki bi haigin. Niingga. Adi Komii siir kirieya sair hirranka nitka. Iriig.

Ninokninkina krimiirin Adi Komii siir naeyiu ieyar hauugim

⁶ Kaimwoka, sima iikamim naingwo tibmii kirie kiriekakim yaowae adnan nwowim, simiirin wi yai kirie kirie kapi boinmimauwi. Mi ta ninokninkina ti nuin siir tiran tani mi ti inkam komii komiiyim nu kigriraowiyim simiir tani. Niingga. Ta simiir kirieya ini kingiina nwowa wa digiuguski. ⁷ Krima Adi Komii siir yaiya sair boinmimauugim. Mi tako nimprio yaiya inkamim nuanim simiirsi nimprioka. Ta yaiya saeya bidi bidiniyar nwoka, iiya siya nu iiir nonkwokwo karamae nwowa sairar. Ta ninokninkina kara boinmimauua saeya Adi Komii siya ninokninkina nimprio yaiya mi ta nimprio yaiya iikamim nuanim simiirsi nimprioka. Mi ta yaiya saeya biiya nwokwokinka. Siya minam naingwokin, siir siyu miyyik miyyikim krimiir whwonkam ida diriraeraram mi krima saikar nwoki ongwomamair aeyim. Mi ti sima kara boinkiyim. ⁸ Nuan inkam komii nwirki bi ninokninkinkin ta yaiya sair bwam iiirin. Niingga. Mi sima ninokninkiswo mi sima ninomor kouan Inkam Komiiyin siirin wi paeyin hiiinya nirioninkin saika dinkin irinugi. Niingga. ⁹ Mi ti digworeakwo whiekakim simaigim Adi Komii siya kiyau haigin kwokini iikamim siiram naingwokiinim simiiram. Mi Yokwo Komii saeya hiniina boinkika,

tiki dimin taeminim yim iikami nhwoki kig karamae nwowim
 mi simiir wiingi wakae karamae nwowim mi iikamkim sim
 naingwowim yim wi nwo rani.

¹⁰ Adi Komii siir naeyiuin siyar niisiisimauugim ti siir nimprio
 yaiyim krimiirin. Adi Komii siir naeyiuin siya siyar ninokninkini
 diminpai diminpaiyim mi Adi Komii siir kwoinin, iripi hiriinan,
 sasar mi inokninkini. ¹¹ Yipiki inkamkin, inkam nwirni kwoinin siir
 ninokninkin. Ti inkamin siir kwoinin naeyiuin sasar ninokninkin
 iskii. Mi iripi hiriinan Adi Komii siir kwoinin inkam nwirki ninokninkin
 karamaka. Siir naeyiuin sasar ninokninkini. ¹² Mi krima ti kwoin
 hiriinan nuan inkamki bi hauugin. Niingaka. Krimiirin kwoin miiyikin
 Adi Komii siir naeyiuin siyar hauugin. Mi krima wa ninokninkini,
 digworaekwo whiekakim Adi Komii siya krimiirin hindara priihauugim.

¹³ Ti diminin krima siirin kimiir boinmauu wakaekin. Ta yaiya
 krima inkamin ninokninkinkakin siir hiranki bi haiga. Niingaka. Ta
 yaiya krima boinmimauua Adi Komii siir naeyiuin siyar niisiimauugin.
 Mi krima kamim Adi Komii siir naeyiugakim simiir hiriinan asi
 boimimauuwi mi sima asi sibgu wakaeyoknaei. ¹⁴ Inkamin Adi Komii siir
 naeyiu karamae nwowin mi siya wi Adi Komii siir dimin miiyik swoki
 inokninkin tani. Niingaka. Dimusi rani, siya hiniina naingwokin siya
 hindara priinaingwo whaowaei boini. Mi siya wi ti diminin siir dimin
 mwo iiir ninokninkin tani. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyiuin siirar
 diminkin. ¹⁵ Inkamin Adi Komii siir naeyiugakin, siyaairgin digworaekwo
 whiekakim simiir hidiyin mi siirin, inkam nwirki hidim wi dig nwo rani.
 Niingaki, niingakiinga. ¹⁶ Biiya Adi Komii siir inkam nwirin siya Yokwo
 Komii aiirin hiniina win boinkikin,

ihi, yipikin Biiyan Inkam Komiiyin siir kwoin whiekak imiir
 ninokninkin. Mi wi nhinga ninokininkini Biiyan Inkam Komii
 siir kwoin iiirin mi wi nhinga niisiisimauuwi siirin, ha? Niingaki,
 niingakiinga. Siya hiniina win boinkikin. Dimusi rani, Adi Komii
 siir naeyiuin siyar nowomwarkaiyuwi krimiirin mi krima Krais
 siir kwoinin siir hiriinan asi nwo. Iriig.

Adi Komii siir miiyan inkamkin

3 ¹Ti nomiyyauim, biiya kara boinmauwim yaiyim mi kara kimiirin
 kamim Adi Komii siir naeyiugakim simiir boinmimauwa saiir
 hiriinan bi boinmimauugin. Niingaka. Yaiyim kara boinmimauuyim
 kara iikamim Adi Komii siir naeyiu karamae nwowim, simiir hir
 boinmimauugin. Dimusi rani, kimiir naingwo tibmiiya ini yinism
 prraigakan ywowim Krais siir siyu iiirin. ²Ta yaiya kara kimiir
 boinmimauwa ini mwiinan ywowim, kara kimiirin mwiinan hauu
 aekin. Kariir yaiya saeya ini nae kirie kirieyim inkam adiyaowaeki

naeiyim, simiir hiriinan b̄i hauu aekin. Nīngaka. Kima w̄i Adi Komii siir yai kirieya sair wakae rani. Dimusi rani, kimiir kwoinim ini yinism praigaknan ywowim mi tariinanin iripi hiriinan, kima dig b̄i mi okim. ³Dimusi rani, kimiir siyuim kima napdiriraerariyim ini iikamim nu tiranim simiir hiriinan ywowim. Ihi, kima kimiir nomiiyauim simaka whwokwoka b̄i nwowikim mi ninkinwamwarkii boini siyuin ini kimiir waraurar mi inkin owin. Ti siyuin kima tirin ini kamim Adi Komii siir ninokninkin karam nwowim, ini simiir hiriinan ywowim mi kima simiir siyuin siir asi napkim. ⁴Nhirim pi hiniina mi boini, krima Pol siirgim. Mi nhirim pi hiniina mi boini, nim Apolosnikim. Ti hiriinan siyuim kima tiriyyim yim ini iikamim nuanim sima tiriyyim ini simiir hiriinan ywowim.

⁵Kima sibgu daingwo, Apolosin yio yipikin? Mi Pol kara yipikin? Krira miiyan inkam kinairgwo Biiyan Inkam Komiiyin siya kririirin yapiyapa mii hauugin. Mi ta kririir miiya kima Krais siiramin ini sairar yaingwo tibmiikiyim. ⁶Kara bii minam nitkin, Adi Komii krimiir Wanin siir yai kibya sair boinmauwam, inkamin sasaeya ninkiniyin siir hiriinan. Mi Apolosin mhoiyya ha swoki itin yio ini hiriinan yai kibi aiirar swokini owomwarkaiyiuniyin, inkamin ko nakiyin numir, siir hiriinan. Kimiirin kwoin miyyikin Adi Komii siyar hauugin numiran sasaeyam sibgu mwrii namiyim simiir hiriinan. ⁷Mi inkamin sasaeya ninkiniyin, yio inig karamaekin. Sasae imiirin Adi Komii krimiir Wanin siyar diriraerarki mi sima pa nimbiyami mi inigakin pi Adi Komii siyar nwowi. ⁸Mi inkamin sasaeya ninkiniyin mi inkamin numira sair ko nakiyin sowa hiriinan mii kwiruwa sairrar miriigo mi sowirin digworaekwo mhoiyya wi Adi Komii siyar hauwi miiya sowa miriyya sair digar. ⁹Krira iripa Adi Komii siir mii kwiruwa sairrar miriigo. Mi kima ini Adi Komii siir numira siya niyyokninkin ywowim.

¹⁰Adi Komii siir naingwobumbuwa saeyer tirkikin kara biiyan inkamin omaka miriyyin siir hiriinan asi nwokin. Kara iiyin paeyin bidi inansiin okwokiyin mi kara kimiiram asi nitkin, Adi Komii siir yai aiir boinmimauwam. Mi kariirin Adi Komi siyar hauugin ninokninkin miyyika mi mhoiyya iikam nhirim ha nitim sima ini mirii ninkininokougik ta omaka. Mi kima yapayapa nwonira omaka sibgu haigi siyin miriirarao. ¹¹Kima ina ninokninkinim, yinpaeki yinpaeyin bidi yokwokiyin, siya Krais Jisis siya'irgin. Mi wi inkam nwirki yinpaew swoki inansiin okwo rani. ¹²Inkamin Adi Komii siir mii aiir miriyyin siya ini inkamin omaka miriyyin siir hiriinan ywowin. Mi nhirim yim mii wadie wadieyim simirar mi miriyyim mi simiir miyyim ini gol, silva siyam yipiki hiriyyar nwoyokiyokiigiyamiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi ta omaka wi hiriyyar nwokiyokwiiyim mi nhirim

yim mii miiyik bi miriigim, simiir miiyim ini kii auwim ii priei nwo karamae nwowiyim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi taka omaka saeya wi nokwo bripri rani. Niingaka. ¹³Mi mhoiiya iikam whiekakim simiir miiyim wi idowiya nimbiyami ya ta iiya Adi Komii siya hidana yaimin diminim simiir ya saeya. Mi taka ii aiirin Adi Komii siya hidana paeya wa nimbiyami mi miiya gol, silva mi siya miiyik miiyiknan nwowa mi paeya wi sair wara ninkin iunam tani. Niingaka. Mi Miiya biyie nwowa ya wi kii aunan niugi nhiskii. Mi siya wa nwoki naingwowim simiir miiya wadieki piyamsi owa, iyie, miiyik rani, aniya? ¹⁴Mi inkamin Adi Komii siir mii miiyik miiyikim simiir mii, simiirin wi ti inkamin iiyin paeyin haininansiin okwowin siir idwo namì haigi siyin miriyyin, wi siir hiriinan nwowi. Mi paeya sair wara ninkin iu karamae nwowi mi Adi Komii siya dimin miiyik miiyikim wi ta mii aiarsi hauuwi. ¹⁵Mi paeya ti mii imiir niu iuguskii mi siya wi dimin miiyik miiyikim simiir hai rani. Niingaka. Mi siirar kwoinbudin yio wi wara ninkin dig rani. Niingaka. Siirin wi Adi Komii siya hainaowidi. Mi siya wi diminkak nwo rani. Niingaka. Siya wi niinga niinga priiywo kaeyami.

¹⁶Mi tarì kima bi ninokninkinkim, aniya? Kima ini Adi Komii siir omaka komiiya ini sair hiriinan ywowim mi Adi Komii siir naeyiuin ini kimiirar yaninkinuuniyin. ¹⁷Mi inkam nwirki Adi Komii siir omaka dimin whirki kimbu karam nwowa sair niininkiigii mi Adi Komii siya ti inkam iiirin wi yamdiyar swoki onkwo niinwimwiirninkini. Dimusi rani, Adi Komii siir omaka ya krimairgim.

¹⁸Kira ti dimin hiriinanin kinakina kipi swoki iksisaena. Mi inkam nwirki kimiir bopwonya waraurin, siya nuan diminim simiir siyu imiir napi mi siya hiniina naingwoni, kara ninokninkin komiikakin mi ti inkam hiriinanin siir mhii kwoinim kisina haigii mi siya, siya siyamar naingwona karamae nwowi mi nuan iikamim sima wi hiniina boini, wara inkamin siir kwoinin bidi yinkisaiowaenakiyamin. Mi Adi Komii siya ti hiriinan inkamin, siirin wi hiniina boini, siya ninokninkin miiyikakin. ¹⁹Ninokninkina iikamim ti nuanim simiir siir tirana ya Adi Komii siir whwonkam ida ya bidi yinkisaiowaenakiyama. Yokwo Komii sair yai kwira hiniina boinka mi ti hiriinan iikamim sima ha naingwoni krima ninokninkin komiigakim. Mi ti hiriinan mwrekboini siyuin sima tiriyin yio ini wraisuim haimna anki krima haimyim ini hiriinan ywowim. Mi Adi Komi siya krimiirin wi hiriinan nitkin tiimdiinu hawaii, iiya krimiir mhii kwoinim hiriinan biyie nwowi. ²⁰Mi Yokwo Komii sair yai kwira hiniina boinka, Biyan Inkam Komii siya ina ninokninkin mi inkamin siir kwoinin ha naingwoni kara ninokninkinkakin mi ta siir ninokninkina ya ini niingakiniingar ywowa. ²¹Mi diminim inkamki diriraer nonkwokwowitz krima simiir biyan inkamim simiir inig imiir kipi hainan. Niingaka. Dimusi rani, digworaekwo whiekakim Adi

Komii siya nonkwokwowim yim kimiiram nimbingim, kimiir whinkinsiis haiginiuwam mi yim ti digworaekwowim yim kimiiraigim. ²² Pol kara mi Apolos mi Pita, krima tir minam nwokim kimiir whindiriraeraram. Adi Komii siyar nimbinga iiya kwoinbudin omwai waiyaiyin mi iiya naonaman aka. Mi digworaekwo whiekakim tariinan mi mhoiia nimbiyamamim siyar nimbinkim, ti digworaekwo whiekakim yim kimiirgim. ²³ Mi wim kima Krais siirgim mi Krais siya yio Adi Komii siirgin. Iriig.

Biiyan Inkam Komiiyin siir miiyan inkamim yim wi siyar hid

4 ¹Kima krimiir dinokninkin, krima Krais siir miiyan inkamkim, siya krimiirin minam nimbingin Adi Komii krimiir Wanin siir aowa aowan nimprio yai kibiyim simiir kigriraowim iikamim simiir boinmimauuwim. ²Siyiu whirin miiyan kamim simiirin hiniingin, siya siir mii imiir sibgu wakaeyokna mirii mi siir miiyim siya wadie sibgu mirii, siir biiyan inkamin siir whwonkam idan. ³Mi kima kariir boinwokiyopnatakgiinkam komii komiiyim yai hidiyim simaka, kariir yai imiir, ya ta ii hiriinan ya yaimin karamaeka. An kara iriipi hiriinan nu tiranar inkamkin, kara pindan tani. Niingaka. An kara om whiran inkam tani mi kara wi kanakanar swoki hid rani. Niingaka. ⁴Kariir kwoinin ha naingwoni siya ini rirmiigi rirmiya nwowin dimin whirkin swoki kinyiskai rani, kariir kwoin iir nipiyaokiyyamin Biiyan Inkam Komiiyin sasar ninokninkini. ⁵Hiya ina niki owa mi kima inkam nwirni siyuim sairrar kipi niki hid kima Biiyan Inkam Komiiyin siirimar tiki okwokin. Mi siya digworaekwo whiekakim mi kwoinim aowa aowa nwowim mi niibwomambwo nwokiyamim, sima wi idowiiyar nimbin iuguskii wi kimiminki rani. Mi tako ii aiirin, wi Adi Komii siya boinmimauugi irira nwonira simiir mii imiirin wadieki piyasi owa, iyie? Mi tarí miiyik rani.

⁶Kima ti nomiiyauim, ti yaiyim kara boinmimauuwim, Apolos siya mi kara kririirar yaigim, kimiir whinkisiis haiginiuam, diminim krima diriraerarin mi krima niisiimauuim simiir. Mi kima wa nwoki inokninkinim. Saeya hiniingga, kima digiumii Adi Komii siir yaiya sair kipi haimriiyugig mi kira kipi nantamyiriyir mi digiumii nwirni kipi haimriiyiu mi nwiruani aram kipi naingwo. Niingaka. ⁷Yipiki kiriir nokmwin okwohaiginiuin inkam komii, iki iikam nhirim simiir kou mwowam? Niingaka. Adi Komii siya hauugim wara digworaekwo whiekakim kima nonkwowim mi kima hiniin dimusi boinkim, dimin miiyik miiyikim kimiir kiriekar diriraerari.

⁸Krimiir kwoinim ha naingwokim kima Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir bidi haiyim mi kima digworaekwo whiekakam bi hainguguwikim, aniya? Krimiir kwoinim ha naingwoni kima ini

digworaekwoki yaokingugunankaiyim, aniya? Kara hiriayar naingwowi, kima nu kigriraowan inkam komii nwowi mi nim krima wi iripi hiriinan nu kigriraowan inkam komiiyar mi owi. ⁹Krimiirin Adi Komii siya nokmwin okwo haiginiugim aposel inkam paeprikab nwowim. Krima ini simiir boin hiuriyu inkamnan ywowim mi krima wa nwoki aonamim, ha naonamiyin inkamin yaigak nwowiyin mi iikamim nu tiranim simiir whwonkam ida mi ninomor kouan paekwosim ikim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi simiir nhwoin ini kririirar habitkinkiyim. ¹⁰Krima Krais siir yai aiirin ina boinmimauuim. Mi simiir kwoinim ha naingwowi, simiir mwoim sima ninkisaowaenakiyami. Mi wim kima ha naingwowi Krais siir siyupai siyupaiyim simiir bidi yinokninkin digim mi nim krima niingaka, ha? Mi wim kima ha naingwowi, kiriekak krimar ywo iski. Mi nim krima niingaka, ha? Mi wim kima ha naingwowi kirie komiigak kimar ywo mi nim krima niingaka, ha? ¹¹Mi biiya iripi hiriinan mi tisi tariinanar nadigniyin mi nim krima mhii prasae bi naokim mi krimiir kwoinim ha mi simsinkai op minam mi mwinis minim ha mi haingugu. Mi sima, simiir iinaim pa mi unomoknaei krimiir priitio priitiovam mi krima maeyau kwirua nwowipisuam whaowaei. ¹²Krima piu minki piyaowi mi miyyim krimiir iingair kipi swoki onkwo mirii umirsisim haiyam mi naemin sainan. Mi iiya sima krimiir nigbumbuwyim mi nim krima niingaka, simiirin pi yai miyyik miyyik arar swoki boini. Iiya sima krimiir tirbuwyim mi nim krima simiirin pi hindara kigninkin diriraerari. ¹³Mi iiya sima yai biyie krimiir boiniyim mi nim krima simiirin pi yai hiinsima boini. Krima ini nuan kigwo paekwovim simiir hiriinan ywowim mi krima ini mhakwokyinan ywowim. Simiir kwoinim ha naingwokim krimiirin, krima biiya hiriinanar nwokim mi tariinanin iripi hiriinan.

¹⁴Kara ta yaiya kimiir kiyopsibgi haiginiuam bi winkle. Niingaka. Kima ini kariir yinisisimnan ywowim mi kariir kwoinin ini kimiiram mar naingwo irkakin mi ta yokwowa kara winkle kara kimiirsi kauididgikin. ¹⁵Iikam whiekakim sima wa niti Jisis Krais siir yai aiir boinmimauuwim mi yim tiriiginim yim kimiir ad tipmworo rani. Niingaka. Kima hirii hirii ad karamaeka, kanakanairgin kimiir adin. Whisarii rani, kimiir tiriirin biiki biiyin kara nitkin, Jisis Krais siir yai win kibya saiirim kara nini boinmimauunikin kimiirin mi kima ha wakaeyim mi ina yitim ta mii aiiramin. ¹⁶Ta kara boinanaeiya kimiir, kara dimusi bi boinkin, kara minsi boinkin, kima kariir siyu iiir kigna apim. ¹⁷Kara Timoti siirin hiriinansi nikropkikin kimiir waraurin. Siya ini kariir yinisisimnan ywowin mi kara siaramar naingwokwonanaeikin. Siir naingwo tibmiiya, Jisis Krais siiram naingwo tibmiiya, ini kiriekikirie ywowa mi siya Jisis siir siyu imiirar sibgu apikin. Mi siya wi Jisis Krais siir yai imiirar swoki boinmimauwi kimiirin, kimiir kwoin imiir swoki boinworwokai

haiginiuam, siyuin Krais Jisis siirin kara napiyin siir. Mi siyuin kara nowomwarkaiyiuiwyim Adi Komii siir iikam imiir. Mi maeyau maeyauim kara ta hiriinan yai kwirua saiir saiira boinmimaauu nanaeikim Adi Komii siir iikam imiirin.

18 Kimiir nhirim sima bidi yantamyiriyirim. Dimusi rani, sima ha naingwoi kara wi swoki it rani, yim sima kimiir kwoin imiir haipridkaiyim tiri. Mi kima wi kariir yai aiir wakaeyokna rani.

19 Niingaka, mi Biiyan Inkam Komiiyin siya kariirim naingwoi mi kara kimiiramin wa nitsauwi mi kara kamim nantamyiriyiryim wi simiir yai imiir wakae rani. Niingaka. Kara minam niti Adi Komii siir miiya kima miriya sair nini apririr kignakiyim kima Adi Komii siir kirie aiirar nasi mirii, iyie? Kimiir kirie aiirar nasi mirii? **20** Adi Komii siya siir iikamim mi simiir digworaekwo ikim simiir kigriraowkin ta yaiya saeya yai whoimoni rani. Niingaka. Saeya kirie komiigaka. **21** Kimiir kwoinin ha naingwoi kara kimiiramin idgiu tioni siyuin siirim nitim, iyie? Mi kwoin hiinsima nwowiyin siirim pi yit, iyie? Mi kimiirim naingwokwanaeiyin siirim pi yit, aniya? Kima kariir yai aiirar bidi wakaeyokna diriraerarim. Mi kima digworaekwo whiekakim kima tirim simiir ti swoki aingwoki. Mi digworaekwowim biyie nwowim yim kimar sibgu diriraerkwokin mi kara kimiiramin, wi mairgimaargani siyuin siiraramar niti. Iriig.

**Hii niwit nanaeni siyuin ini Adi Komii siir iikam nhirim om
Korin hiranim naingwo tibmiyim ini simiir hir nwowin**

5 **1** Yaiya bidi haigiririrkiya, hii nanaeni siyuin ini kimiir waraur nwowin. Tiki siyu hiriinanin yio ini kipiiki kipiili ywowin tiki siyuin yio ini inkamin siir adni wig hainikii nonkwonaein ini siir hiriinan ywowin. Mi iikamim hiranim Adi Komii siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim, yim sima ti hiriinan siyuin siir bi swoki tirikim. Niingaka.

2 Kima bidiya iki inokninkinim kimiir inkam nwirin ti hiriinan siyu biyie siir tirin mi kima nantamyiriyirkak dimusi swoki owi, ha? Kima ti hiriinan siyuin siirsiyin naingwoyimiyok ididgak dwo. Mi haniiinginiuwi, kima siirin ti hainiknatki, yio kimaka kipi nwo. **3** Kaimwoka, kara kimaka kingiin bi nwokin mi kariir kwoinin siya kimaka waraur bidi ywowin mi kara bidiyar mi hidgiyin siir siyuim siya tiriym simiirin. **4** Kara hiriinan budi boinkiyin, Biiyan Inkam Komiiyin Jisis siir inig iiirin kima iripa haingiriyiu boinai. Mi kariir kwoin ieya mi krimiir Biiyan Inkam Komiiyin Jisis siir kirieya wi kimaka ninkin owi. **5** Mi kima ti iikamim naingwo tibmiyim, ti hiriinan inkam biyie nwirin kimaka nwowin siir hainiknatki Setan siirim mi siirin wi Setan siya nwoki onkwobumbuninkinim. Mi siir kwoinbudin wi Adi Komii siya nwoki anmaiwarkainaowidim. Mi iiya Biiyan Inkam Komii siya swoki itana siya wi wadieyar nwoki owim.

6 Yio ti siyu hiniinin yio miyik rani, kima hiniina boini, krimiir iikamim wadieyaigim. Mi kima kimiir dimin biyieyim ini hiriayar kignisu okripkaiyim. Kima ta diminsima ninom nikiuwiya sair daingwoki. Saeya pi omaka min ku mi inkamin omakainin, pi kiyinsa diriraerar karam ywo mi ta omaka pi saeyer kurimtioki iuguski. Mi hiriinanki niuwi, kimiir waraurin dimin biyie inkam nwiruwakar diriraerari mi kima siirin hiriayar kignisu diriraerari. Mi mhoiyya wim kima wi ti hiriinan siyu iiirar mi tiri. 7 Mi kima kimiir siyu biyieyin ditkigi, ta diminsima ninom nikiuwiya sair hiriinan mi kimiir kwoinim rirmiya nwoki okiyim. Dimusi rani, Krais siya ini kimiir wou nikwo aeni ii komiinan ywowin. Mi siya ini nimwo op hainaowiyin inkamin, krimiir dimin biyie biyieyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam mi ini siir hiriinan ywowin. Mi iiya paeyin hiiniya nирioninkinin Krais siir ninkin isom irinugiyin, siya ini sibsibin biiya Judakim sim nisom nanag hauuwin ini siir hiniin ywowin, krimiir dimin biyieyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam. Mi Krais siya ini krimiir sibsibnan ywowin. 8 Mi nim krima iripi hiriinan dimin biyieyim, simiirin digiumii timi haimriiyugig mi ha timi haiyoprimdiyumiigi swoki. Ya ini Judaki sima tirin bretin yis karamaeyin ini siir hiriinan ywowin ta ii komiiya wou nikwo aeiya, sairin, ta iiya bretin yis karamaeyin siir naeiya ya simiir dimin biyie biyieyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim sair niisiimauuga. Mi krima hiriinan tiri, dimin biyieyim biiya krima tirkaiyiuwim digiumii simiir haimriiyugigi mi krima wi iikam wadieyar nwowi. Mi krimiir yaiyim iripi hiriinan wi wadieyar mi owi.

9 Mi yokwo kwira kara winkiya kimiiram, kara hiniina win boinkikin, kima iikamim hii niwitnanaeiyim simaka kipi napririr. 10 Kara iikamim naingwo tibmii karam nwowim sima tiriyim hiriinan siyuim, hii min niwitnanaeiyim mi inkamam kigmairi ikim mi inkam nhirmi digworaekwo min tauae haii ikim mi inkamim uruwai siyaowaini siyu napi ikim, kara simiir bi boinkin. Niingaka. Kima ti hiriinan iikamim simiirin digiumii haimriiyugigam naingwoni mi kima ti nu iiirar ti haiburgik iski. 11 Ta yokwowa kara winkiya sair yaimwokiyaimwowa saeya hiniinga. Mi inkamin naingwo tibmiiyin siya hii min nanaei mi siya inkam nwirni dimin nam kigmairi mi uruwai siyaowaini siyuin siir mi api mi inkam nwirni mi igbumbuwi mi op biyie mi kwiyaei mi inkam nwirni dimin min mi tauae hai mi yio ti hiriinan inkamin, kima saika kipi nombopboin mi nae saika kipi mi ae. Niingaka.

12 Kimiir kwoinim ha naingwoni ta mii hiriinana inkamin naingwo tibmii Karam nwowyin siirin kara hidim, aniya? Niingaka. Mi krima inkamim naingwo tibmii kiinim simiirara hidiski. 13 Iikamim naingwo tibmii karamaeyim simiir siyuim wi Adi Komii siyar hidi. Adi Komii siir yaiya biiya sima winkiya saeya hiniina win boinkika mi ti hiriinan inkam biyieyim kimaka waraur nwowim simiirin hainimiknatatki. Iriig.

**Iikamím naingwo tibmíiyím sima simíir
nomíiyau imíir kípi boiniuriyiu boín**

6 ¹Mi kimiir inkam nwirki siya maarginmaírga siir nomiiyau nwirni nwo karamae nwowi, yio wi yaigak nnowi. Mi kima siirin hiriinan dimusi kigninkin tirkim siir nomiiyau iiir boinwokiyopnatkaigiyamin, iki gavman iikamim yipiki Adi Komii siir siyu iiir nap karamae nnowiyim simiir iin nonkwokiyamin, ha? Kíma hiriinan Kípi tir! Siya Kimiiram dam, iikamím yipiki Adi Komii siir yai aiorgiaiir wakaeyokna apiyim kimiiram mi sowiir yaiyim kímar wakae mi sowiirin kímar hidhaiginiu mi sowa wi iripa nwoki ongwomanair aeyim. ²Kíma ti dimin imíir daingwoki, mi nim krima iikamim Adi Komii siirim, mhoiyya krima wi nuan iikamim simiir hidi. Mi kima iikamim yipiki ti nu iiir nnowiyim simiir hidi mi kíma ti dimin sim hiriinanin kíma, swoki hidnaei siirin wi paniina sibgu ninokninkini, ha? ³Kíma ti siir daingwoki. Mhoiyya krima wi paekwosim imíir hidi mi tariinanin nu tirin kíma hiniina daingwo, kíma wi digar nnowi. Ti dimin hiriinanin ti kíma kímar tirin kimiir waraurar siir hidim. ⁴Mi hiriinanki niuwí inkamin siir nomiiyauin saíka nongwomanair ae karam nnowi mi kíma siirin wi dimuam kigninkinkii, iki iikamím kíma ninokninkinim, iikam biyie nnowim yipiki Adi Komii siir piugana saiir karamaeyim, simiir hiriirin, ha? ⁵Ta yokwowa kara winkiya, kara igao yai win boinkikin mi iikam kimiiramin ha win hauugikin mi kíma wa nwoki ididim. Dimusika? Mi tarí kimiir waraurin inkam nwirmin nwirminkí ninokninkin karamaeka ti inkam nwiso naingwo tibmíyo sowiir hik aiir wokmai haiginiuwamin, aniya? ⁶An kara ha naingwoi, Niingaka. Mi ti hiriinanin siir tiriyyim kímiir iikam nhirim yimbi io kwoin naingwoi Mi simiir nomiiyauim yipiki Adi Komii siir yai air napiyim simiirin pi simar swokini kiyainaki. Mi sima pa nami mi simiirin pi iki iikamim yipiki Adi Komii siir siyu iiir nap karamae nnowiyim simiiram nikiunami, simiir whwonkam ida nini okwo boinmimauuwam simiir boinwokiyopnatkaigiyam. Mi simiirin pi sima nwoki whinkinsis haiginiuwim iripa sima nongwomanair aeyam.

⁷Mi ti diminin kímiirin wi siya niyopakaiyuwi. Mi wara iripa kíma nongwomanair aeya wi saeya tirbugi mi kíma mi kímiir nomiiyau imá, wim wi yaigak kíma kímar swoki inwo anwonaei. Mi kíriir nomiiyauin siya kíriir tirbuwi, kíra siirin yai komiiyam kípi nam mi hindara daingwo ouwouu iuguski mi iinokkinokin kíriir nomiiyauin siya kinakar nnowi. ⁸Mi ti siyu hiriinanin kíma tirin kímiir nomiiyau imíir, yio siyu biyieki biyie kiingin.

⁹Tí simiir ti aingwoki, iikamim yipiki dimin bibiyie tirim, yim wi omin Adi Komii siya kigirkakiyin digworaekwo whiekakim simiir, sima wi siir wara nam taní. Mi kíma ti hiriinan iikam biyeyim, yipiki wi

Adi Komii siiram nam karam nwowi saika nwowam, kima simiirsi wi naingwoiyimok rani, aniya? Yio wi miiyik nwo rani, ti hiriinan diminim kima, kima kimar swoki iksisaenaei. Mi iikamim yipiki iikam nhirmaka priinanaeiyim hii mi naeyiu biyemi inig hainaniyim mi iikamim yipiki nonkwonam hii sima sima swoki priinanaeiyim mi kamim iripa piu kam nhirmaka nwowiyim mi siyu biyie ha tiriym, yim wi ti omin Adi Komii siya kigirkakiyin digworaekwo whiekakim simiir, wi siir wara nwo rani. Niingaka. ¹⁰ Mi iikamim yipiki hii tauaeiyim mi digworaekwowam kigmairiyim mi op biyeya kwiyae whaowaeiya sae kwiyaeiyim mi ha kwiyae whaowaenamiyim mi tirliginim yipiki yai bibiyie boiniyim mi iikam nhirmi hinda whisariiya priiboiniyim mi iikam nhirmi digworaekwo priihai priihaiyim mi ti hiriinan iikamim yim wi omin Adi Komii siya kigirkakiyin digworaekwo whiekakim sim, wi siir hiriir wara nam tani hir nwowamin. Niingaka. ¹¹ Mi kimiir iikam nhirim biiya sima ti hiriinan siyu iiirar bidi iki tirim mi ti dimin biyie hiriinan simiir kwoinau nwokaiyim, yim Adi Komii siir naeyiu ieya bidi yiinakiyim mi kimiirin siya bidi yimbinim siir iikam nwowam. Mi siya boinki, kima whauriyinan mi wadie bidi ywokiyim. Dimusi rani, kima Biiyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siir yai aiiram naingwo tibmii kiingim mi saiir wakaeyokna apkim. Mi kima ini siirar ywowim. Iriig.

Mi kima siyu wadie tiri, kiriir piu aiirin, iikamim sima wi Adi Komii siir inig iiir hainanprapraskii. Dimusi rani, ta saiirsika

¹² Mi wim kima hiniina boinikim, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nikopaisisir karamae nwowim krima simiir tiri wadie nwowam wi digar nwo. Mi kara pi hiniina boini, ti digworaekwo hiriinan simiir nhirim, krimiirin wi sima whindiraerar tani wadie krima nwowamin. Mi kima ha boini, ti diminim yim wadieyairgim, krima simiirin ha tir mi kara ti simiirin kimiirin pi hiniina boinkii, kara wi ti digworaekwo nhirim simiir tir tani. Dimusi rani, kara simiiram naingwo rani, kariir kwoin iiir kiyaiyamin mi kara simiiramin pa nwoki aingwokwonanaeiyim. Niingaka. ¹³ Mi wim kima hiniina boinkim, naeyim Adi Komii siya tirim krima wi simiir naei. Krimiirin mhii Adi Komii siya hauugin ti nae ima nwokaiyam mi kima ti naeyim mi mhii ikim simiiramin hiniin kipi naingwo, kouin ini sima ywowin yim ti dimin hiniinim yim dimin komii rani mhoiyya wi Adi Komii siyar swoki hauukiiyuwi yaeya mhii mi yaeya nae. Mi krimiir naeyim mi krimiir piu ikim, yim wi siya digi krimiir piuim yim Adi Komii siya tirkikim. Mi krima mi iki nhir ikim, krima dimin biyie irni nwirni kipi tir krima Biiyan Inkam Komii siir digworaekwo imiirrarar tir mi siir inig iiirrarar hainan, digworaekwowim krimiir piu ima tiriym mi siya wi hiriinan saiirsi kigirkaki krimiir piu aiirin. ¹⁴ Biiyan Inkam Komiiyin Jisis siya

bidiyar iki aonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki. Mi mhoiyya krima naonami mi krimiir piu imiirin wi Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwowi, siir kirie komii aeyar.

¹⁵ Krima ini Krais siir piua ini saiir iga iin mi piu haimii haimiinan ywowim. Kima ta saiir daengwoki mi kima hiriyyar naengwowi, tiriiginin yio wadiekin, krima, krimiir piuim Krais siir piua hiranki ti hai mi wiga hii nanaeiya saiir piu anaka ti inkin itapiyoki, aniya? Niingaka. ¹⁶ Ta saiir daengwoki, inkamin yipiki siir piua wiga hii nanaeiya saika nitapiyoki, yo sowa ini piu kwiruwar ywowiskiyo. Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin hiniin boinkikin, inkamin wig iraka iripa piu nnowi, yo sowa ini piu kwiruwar ywowiskiyo. ¹⁷ Mi iikamim yipiki Biiyan Inkam Komii siir yai imiir wakaeyokna apim, yim ini saika iripa kwoin whiruwar ywowiskiym.

¹⁸ Siyuin hii nanaeiyin siirsi dapiyok. Mi ti iikamim, siyuin hii nanaeiyin siir siira tiriym yim simiir piu imiirar kiyopsibgi haiginiuwi. Mi iki dimin biyie nhirim iikam ima tiriym yi simiir piu aiir bi tirbuwakin ti siir hiriinan. Niingaka. ¹⁹ Kimiir piuim yim ini wadieki wadie ywowim yim ini Adi Komii siir naeyiuin siir omaka kirienan ywowa. Mi kima ta saiir bi ninokninkinkim? Siir naeyiuin yipiki kimiir hauugikin ini haniin kimiir kwirii idwokaiyam. Kimiir piua ya kimiirgi kimiir piu rani. Niingaka. ²⁰ Yim Adi Komii siir piugim. Dimusi rani, biiya Adi Komii siya siir yinisim iiirar nikropkikin mi siya ina yaowin paeyin hiiinya nirioninkinin si, krimiir namaiwarkainam. Mi krima Adi Komi siir inig iiir hainanki diminim krima tirim simiirsi. Dimusi rani, siya krimiirin dimin kibiki kibi iiirar tirkin krimiir nanmaiwarkainam. Triig.

Iikamim yipiki nonkwona pi simiir boini

7 ¹ Mi ta kara winkiya yokwoni kimiiram kara min swoki win boinkikin, ti digworeakwowitz kima sriigiyim, iya kima winkiya kariiram. Mi kariirar kwoinin yio hiniina naengwowi ta saiirin inkamin wig nonkwona karamae mi owi yi ini wadieyar mi owin. ² Mi wigkam whiekakim yim hii nanaeni siyuin, dimin biyekakin siir tirikim. Mi ti hiriinan siyuin yio ini ywowin, kam whiekakim yim simiir yapiyapa wigakar dwo mi iripi hiriinan wigim simiir yapa yapa kamaka mi owi, yi ini mi owin. ³ Mi inkamin yipiki wigak nnowiyin, yio siya siir wig aiiramar timi kiwaki, iripa nib saika whwonkaiyamin. Mi wiga kamkak mi owiya, ya saeya saiir kam iiiramar timi kiwaki, iripa nib saika mi whwonkaiyamin. ⁴ Kara ti hiriinan minsi boinkikin, wig saeya saiir piua wi sasar kigriraona rani. Niingaka. Saiir kamin wi siya warar timi kigrirao. Mi kamin, yio iripi hiriinan siir piua siya siyar mi kigriraona rani. Niingaka. Wiga siya nonkwona wi saeya warar timi kigrirao siirin.

5 Mi sowowaiyin ırıpa piu nwowamin wi kipi nimiyyiu. Mi ini mi owin sowa kwoin whiruwar mi okii ırıpa nib mi whwonkai karamae mi owi ii nhirim mi sowa Adi Komii siiramin wa nwoki kwis boinim diminamin. Mi mhoiyya, sowa diminamin Adi Komii siiram kwisboin digii mi sowa ırıpa nib whwonkaiyamin wa ti swoki aingwo mi Setan siya sowiir kwoin iiir nikpitmai karamaeyin wi hiriinanki nwowi. Mi hiriinanki niuwi, sowa wi kam nwiraka mi wig iraka hii saeya priinanaeyami.

6 Taka yaiya ya wigkamim nonkwonam simiir boinkika, ta kima niki sriigya kariir. Mi kara ini kwoin whiruwar mi okiyin. Mi ta yaiya ya Adi Komii siir siyu komii siir yaiya ya saiir hiriinan tani. Niingaka.

7 Mi kara hiniina naingwowi ti wigkam hiriinanim yim sima kariir hiriinan niingar timi o. Mi Adi Komii siya iikam nhirim yim hiriinanar mi onkwokwokikim nhirim ti hiniin mi nhirim ti hiniin. Adi Komii siya hiriinanar naingwokin iikam nhirim yim ha timi onkwona mi Adi Komii siya iikam nhirim krimiirin hiriinan niingar mi owamar mi onkwokwokikin.

8 Mi kara ta saiirin pi hiniina boinkii, wigkamim yipiki nonkwona karamaeyim mi wigim yipiki simiir kamim naowim, yi ini wadieyar mi owim, sima hiriinan niingga mi owim kariir hiriinan. 9 Mi kima, kimiir kwoinim sibgu naingwo omok karamae nwowi mi kima ha naingwowi, ırıpa piu kamaka mi wig aka nwowamin mi kima hindara nonkwonaei, aeya yi nikrani. Mi yio siyu miyyik rani, kima hiriinan niingar nwowi. Mi ırıpa piu kam nwiraka mi wig iraka ha nwowi, yio ti hiriinan yio siyu miyyik rani, ini kipiig kipi ywowin.

10 Kara ti wigkamim yipiki nonkwonam kimiir boinkii, kara kimiirin igao yai boinkii, wig kima kimiir kam imiir kipi haiburgig. Mi ti yaiyim kariir kwoinairga bi priinaingwo boinkim. Niingaka. Kariirin Biyan Inkam Komii Krais siyar boinmaugin mi kara kimiir asi boinkin. 11 Mi wiga yipiki saiir kam iiir sopgigiya, saeya kipi swoki onkwona yaeya kam nwirni. Mi hiriinan karamaeki niuwi, saeya wa ti swoki am saiir kamkikam iiiramar mi kamim yim ırıpi hiriinan yim simiir wig imiir kipi mi sopki.

12 Mi tiriiginim, yim kariir kwoinkar naingwo boinkikim, iikam nhirim kimiirin Biyan Inkam Komii Krais siya bi boinkikin kariirin ti siirin, yim kariir kwoinkar naingwowarkaigim. Mi inkamin yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknae mi siya wiga Adi Komii siir siyu napkaramaeya saiir bidi yasae onkwonakiyin mi saeya siiram naingwowi mi saeya wi hiriayar timi o siirar mi siya saiirin wi kipi sopki ya hiriayar timi o.

13 Mi wiga Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna api mi saeya kamin yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna karamae nwowin siirin bidi yasae onkwonakiya mi siya saika hirar nwokripkaiyam tiri mi saeya siir kipi sopki. 14 Mi saeya siirin wi kipi borisop mi wi kipi sopki. Dimusi rani,

Adi Komii siya ha boinkin, tariigina ya siya bidi yimbingiya. Dimusi rani, siir wiga Krais siir yai imiir sibgu wakaeyokna apka Adi Komii siya ha boinkin, wiga Krais siir yaiyim simiir wakaeyokna ap karamae nnowiya bidi yimbingiya. Dimusi rani, saiir kamin yio Krais siir yai aiir sibgu wakaeyokna apikin. Mi ti yaiyim sima kaimwoki niuwi mi Adi Komii siya wi ha boini, kimiir yinisisimim yim wadiekim. Mi ti yaiyim sima kaimwo nwo karam nnowi mi Adi Komii siya wi ha boini, kimiir yinisisimim yim miiyik rani, yim ini iki iikamim Krais siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nnowiyim ini simiir yinisisimnan ywowim. Mi yim ti yaiyim yim kaimwowaigim.¹⁵ Mi wigkamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nnowi mi wigkamim nonkwonam sima sima ha ninan sopkii mi kima yipiki Krais siir yai aiir wakaeyokna apim, kima simiir boin sima swoki onkwonamin. Kima simiirrarar kigninkinki. Mi wiga yipiki Krais siir yai aiir wakaeyokna apa ya saeya saiir kamin siir kwoin iiir kipi kiyai, saika hiriayar nwokripkaiyamin yo sowa yapa yapar timi o. Mi kamin yipiki Krais siir yai aiir wakaeyokna apiyin, yio siya siir wiga saiir kwoin iiir kipi mi kiyai, saika hiriayar nwokripkaiyamin. Yo sowa yapa yapar timi o. Wigkam krimiirin Adi Komii siya bidi yimbingiyim, siyamar mi krima wi siyu miiyikimiiyikin wi siir nwoki apim mi krima wi iki wigkam nhirim mhii hinsima simaka nwoki owim.¹⁶ Mi ni kira wiga naingwo tibmii kiiniya kira ninokninkin tani, kira kiriir kam iiir tiri, siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiinim. Mi iriipi hiriinan, kamin naingwo tibmii kiiniyin, kira ninokninkin tani kira kiriir wig aiir tirkiyim, saeya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiinim. Iriig.

**Krima hiriayar dwo mi dimin taeminim krima tirim Adi Komii
siya nikiuna krimiir siir iikam nnowam krima simiirrarar tir**

¹⁷Kara pi ta yai kwira sae swoki kwaingiyas boinami, iikam kima nwinira irira hiniina dwo mi diminim Biyan Inkam Komii siya nimbinim kimiir biiya, iiya siya kimiir kwoin imiir kiyaiyin siir siyu iiir napam simiirrarar dap iski. Kara ti dimin hiriinan kaimwowitz pi ti iikamim Adi Komii siir siyu iiir napiyim iki omom omomim simiirim pi simiirar swoki boinkii. ¹⁸Mi biiya sima kamim simiir miois imiir kitiyopnimnr haiyim, yi tiriiginin yio min niisiimauugin siya Adi Komii siirgin. Mi Adi Komii siya ti inkamin siir kwoin iiir kiyaii, Jisis Krais siiram naingwo tibmii Kiinam. Mi siya Adi Komii siir yai aiiramin bidi iki wakaeyoknan mi siya ta wisyaiya sima niga saiirin wi kipi swoki iinakmimin. Mi inkamin siir mioisa kitiyopnr hai karamae nnowi mi Adi Komii siya siir kwoin iiirin ha kiyaii, Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiinam mi siya Adi Komii siir yai aiiramin bidi iki wakaeyoknan mi siya wi simiirram kipi kiwaki miois aiir kitiyopnr haiyamin. ¹⁹Mi inkamin miois kitiyopnr haiyin mi inkamin miois kitiyopnr hai karamae nnowowin, yio ti hiriinan diminin, yio dimin

komii rani. Mi diminki dimin komiiyin iikamkim sim wakaeyoknaeiyin ya Adi Komii siir yai aeyaırga. ²⁰ Mi tiriiginim hiriinanar tiri, iikamim sima Adi Komii siiramín saiir naıngwo tıbmii kiini mi simiir miiyim sima miriyyim ta ii aiir, yim ini ywowim. Mi sima wi hiriinanar ti swoki tırnam. ²¹ Mi kira inkamin whisarii mii niıngar priimiriigın. Mi kiriir kwoinın Adi Komii siya kiyagın siiram naıngwo tıbmii kiınam, yi ti hiriinanın yi dimin karamaeka kira ta mii hiriinana kira miriyya wi saiirsi kipi naıngwoyimyok. Mi inkamin kiriir kigrıraowiyin siya kiriirin rırmiiya nwowaiginiugi, yi ini mi owin mi kira ti hiriinan siyuıun siir mi owamın maırgımaırgar timi onam. ²² Ta kima nwowa ti inkamim yipiki kimiir kigrıraowim simiir aowa saiir hiriinan ta biiya kima nwowa dimin biyie saiir aowa saeya niki kigrıraowa saiir hiriinan. Mi kimiir kwoinım Adi Komii siya kiyaii, siiram naıngwo tıbmii kiınam, kima siir yai aiir wakaeyokna apam mi kimiirin wi siyar pi ywohaiginiuwın rırmiiyan ti dimin biyieyim yipiki kimiir kigrıraowim simiir aowa kima nwowa simiir hirankin. Mi hiriinanki nıuwi, kima tarriinanın ini Jisis Krais siir iikam rırmiiya nwowim. Mi kima yipiki, whisarii miiya priimiriigi wındi, yipiki ti inkamim kimiir kigrıraowim simiir mii mi ti hiriinan siyuıun, iikamim yipiki mii umıram miriyyim, yipiki inkam nhirmi aowa nwo karam nwowim mi kimiir kwoinım Krais siya kiyaii, kima siiram naıngwo tıbmii kiınam mi siir yai aiir wakaeyokna apam mi kima tarriinan ini Krais siir aowa nwowim, whisarii mii priimiriinan. ²³ Mi ta Jisis siya naonama mi siir nhieya ha naokiinaiinya mi Adi Komii siya kimiirin dimin prasae prasae bi hauugikin kimiir sainamin. Mi tiriiginim ha saıngiyim, Adi Komii siir iikam nwowim, kima iki iikam nhırim simiirin hiuyırmal, kimiir nikiunamsi, yaeya siyuı whiram simiir aowa nwowam. ²⁴ Mi ta hiriinan saırsika kariir nomiyyauim nim krima wi hiriıyar nwokripkaigı Adi Komii saikan. Mi krima wi kwoin whiruwar nwoki. Mi krima wi ta mii aiirar mirii kripkaii, ta krima miriyya biigı bii Adi Komii siya kiyaiya krimiir kwoin imiir. Mi krima ha napım siir siyuı iiır saiir. İriig.

Wigim kam karamae nwowyim mi igibae ikim sim boini

²⁵ Tariinanın, kara ta yokwowa kimiiramin wigim kam karamaeyim simiir wi boınkikim. Kara kimiiramin dimusi bi winkikin, biiya kima kariiramin simiiram niki sriigikin. Kariirin Biıyan Inkam Komii siya bi boınkin. Niıngaka. Yim ti dimin hiriinanım kimiirin, yi kariir kwoinkar kwanaıngwo boınkikim. Adi Komii siya kariirsi naıngwobumbugın mi siya kariirin wadie asi nwo haiginiugin mi siya kariirin kwoin miiyik iiırar hauu haiginiu mi kima ti kariir yai imiirar timi wakaeyokna ap yim kaimwowaırgım.

²⁶ Kara ha naıngwowi ti hiriinan siyuıun yio wadikekin, inkamin hiriinan wig karamaeyer mi owi. Dimusi rani, tako iiya iikamim

nuanim sima krimiirin wi siyu miiyiknan tir tani. ²⁷Mi kamim yipiki nonkwonam, kima kimiir wig imiir kipi haiburgig mi wig wim kima iiriipi hiriinan kimiir kam imiir kipi mi haiburgig. Mi kamim yipiki wig nonkwona karamae nwowin, ni kira wig nonkwonam kipi swoki aingwo mi wiga yipiki kamkak nwo karamae nwowa, ni kira kamkak nwowam kipi mi aingwo. ²⁸Mi wigkamim yipiki nonkwonam, wim kima dimin biyie tiram kipi naingwo. Mi kara kimiirin pi hiniina boinkii, iikamim yipiki dimin biyie krimiir tirim, sima wi kimiir kimpipisu haiginiuwi iikamim yipiki nonkwonam. Kara hiniina naingwomi, ti dimin hiriinanin kimiir kipi kiyipsibgi haiginiu. Niingaka. Kima nonkwona karamae nwowi, wim wi ti nonkwonani siyuin, hikak siirsi nwo rani. Niingaka.

²⁹Ti kariir nomiiyuim, ti yaiyim simiir yaimwoki yaimwoim, ti kara win boinkiyim kimiiram yim tisirim. Hiya Adi Komii siya nimbingiya krimiir ti nu iiir nwowam, ya ini kingiin nwowa, wi sapi digii mi kwoin ara ta saiiram daingwoki mi Adi Komii siir mii aiirrarar mirii iski. Mi tariinanarin, inkamin wigakin yipiki Adi Komii siir mii aiir miriiyim sima nhami nhami kipi mirii, iki kamim nonkwona karamaeyim simiir hiriinan sima mi miriiya. ³⁰Mi iikamim yipiki Adi Komii siir mii aiir miriiyim mi ha ninouninkiyim, yim iki iikamim ninouninki karamae nwowim simiir hiriinan dwo. Mi iikamim yipiki maigimairstga nwowim, yim sima iki iikamim yipiki kwoin whwokwoka nwo karam nwowyim simiir hiriinan dwo. Mi iikam yipiki digworaekwo whiekakakim, yim iki iikamim yipiki digworaekwo karamaeyim simiir hiriinan dwo. ³¹Mi iikamim yipiki ti nuin siir tiran digworaekwo imiir sainiyim sima ha kipi naingwo, kouin ini sima ywowim. Niingaka. Dimusi rani, ti nuin siir digworaekwowitzim, mhoiyya yim wi simbi digiguskii.

³²Kara ha naingwomi, wim kima ini ti hiriinanar mi aingwowim. Mi ti umiram naingwokwonanaei kwoinin wim wi Adi Komii siir naingwo rani. Mi inkamin nonkwonam naingwo karamae nwowi mi siir kwoinin Adi Komii siir mii aiir mirii aramar naingwomi, yim sima ini big nasmirwaiya Adi Komii siiraramar nwowim. ³³Mi kamim yipiki wigak nwowim, yim simiir kwoinim ha naingwomi, nuan digworaekwowitzim simiir wig imiirin wi maigimairstga sima nwowaiginiuwi.

³⁴Mi inkamin siir kwoinin dimino whisairam naingwowyim, yim simiir kwoinin ha naingwomi Adi Komii siya big nasmirwaiya simiiramar mi owim. Mi sima hiriinanam warar mi aingwomi, simiir wigim maigimairstga simaka mi owim. Mi wiga niki onkwona karamae niki owa mi ta wig kopaksim niinga, sair kwoinin Biyan Inkam Komiiyin siir dimin taemin imiiraramar daingwo. Sima hiniina daingwo, simiir piua mi simiir kwoinim, yim rirmiiyar dwo Adi siir dimin taemin imiir tiram mi wigim yipiki nonkwonam, yim sima simiir kam imiiramar naingwo iskii, big nasmirwaiya simakar mi owim. Mi sima ti nuan digworaekwowitzim simiiramar naingwo kripkaii.

35 Mi ti dimin taeminim kara boinkiyim, kara kimiirin hiniina bi boinkikin, kara warì dimin taeminim kima tirim simiir kaiyaokikin. Niìngaka. Kara ti dimin kimiirin minam boinkikin, kimiir whinkinsiis haiginiuwim wi siyu miiyikin siir napam. Mi hiriinanki niuwi, ti digworaekwowim ti nuin siirim yim wi kimiir kwoin imiir kiyaiwao rani, kima Biyan Inkam Komii siir dimin taemin imiir tiri.

36 Mi inkamin wig aiirin hindara boiritmaiyyin, siya wa ti idid. Dimusi rani, siya iripa piu saika nwowam naìngwowi mi siya saiirin wi hindara ti nonkwona iski mi yio ti hiriinanin yo sowa hii nanae rani. Dimusi rani, sowa bìdi yonkwonao. 37 Mi inkamin siir kwoin siirin siyar swoki kigriraonaei mi siya hiniina naìngwowi, siirin wi iikam nhirkim kiyai rani mi siya wi iripa piu saika mi o rani mi siya ta wig aiirin mi onkwona karam mi owi, yio ini mi owin. 38 Mi kamim yipiki wig nonkwonam, yim sima siyu miiyikimiyyik iiirar tiri. Mi kamim yipiki simiir kwoin imiirar nwowiyim yim kipi nonkwona, yim ini ywowim mi yim sima dimin komii kibi iiirar tirkim.

39 Mi wiga yipiki biiya kamkak niki owa mi saeya yaeya kam nwirni nonkwonam kipi tì, iiya saiir kamin ha niki owiyin. Mi saiir kamin siya naonamkiswo, aeya nikrani, saeya yaeya kam nwirni nonkwonam ha mi aingwokiswo. Mi ti inkamin, ti saeya nonkwonam tìrin, yio siya Adi Komii siiram naìngwo tibmii kiinan inkam dwo wi yaeya inkam kipi nwo. Niìngaka. 40 Mi kara ti siirin hiniina naìngwowi, wiga yipiki saiir kamin naowin mi saeya hiriinan kam karamaeyer mi owi, saeya wi maìrgimaìgar mi owi. Adi Komii siir naeyiuin kariirin siya whinkinsiis haiginiugin mi kariirin siya boinkin ti hiriinanin. Iriig.

Dimin taeminim uruwai siyaowai nìnkìn imiiyaeiyim simiir boini

8 1 Mi dimin taeminim panao kara kimiiram wìnkii, kara pi dimin taeminim iikamim yipiki ti nu iiir nwowim yipiki Adi Komii siir siyu iiir nap karamae nwowim mi uruwai siyaowaini nìnkìn imiiyaeiyim simiir boinkii. Kara ta yokwowa kimiiramin whisarii bi wìnkika, biiya kima simiiram niki sriigikim. Kara ha naìngwowi, kima hiriinan bidiyar iki boinkiyim, krima ti dimin iiirin ina ninokninkinim. Mi kara pi hiniina boinkii, inkamin dimin taemin whiekak ninokninkiniyin mi ti hiriinan digworaekwowim siirin sima nantamiyiriyiri mi siya paniinsi wakaeyoknasi. Mi krima irni nwirniyam ninan aingwokowi mi ti hiriinan siyuin krima krima krimar swoki kinsiisnaei mi krima wi wadie saiirsayar nwo, Krais siir hiriinanin. 2 Mi yipiki ha boini, sima digworaekwo whiekakim bidi yinomokninkin digim mi yio Adi Komii siya simiirin wi ha boini, sima miiyik rani, sima bi sìbgu naìngwo omokim. Mi sima hiniina bi mi aingwokim sima siir digworaekwo whiekakim simiir bidi mi inokninkinim. Niìngaka. 3 Mi yipiki Adi Komii

siiram nāngwokwowyin, yio wi hiniina boini, sima wadiekim mi sima siir iikamkim.

⁴Mi kara kimiirin pi min boinkii, nae dimin taeminim yipiki sima ninkin imiiyaeiyim uruwai siyaowaini. Mi ti siyu hiriinanin, kara pi hiniina boinki, krima uruwai siyaowai simiirin ina ninokninkinim, yim sima kaimwo rani. Yim sima Adi Komii rani. Adi Komii sasaargin biiyar whiuwinian. ⁵Digworaekwo kasa kasa rani, ninomor kou hir nwowim mi nu tirin iripi hiriinan. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apkaramae nwowim sima boin, krima ini Adi Komii siir hiriinan ywowim. Mi kam adiyaowaeyim yim ha naingwoi, ti uruwai siyaowaiyim, yim hiriayar nwokim. Mi nim krima iikamim simiirin ina ninokninkinim. ⁶Adi Komiiyin nwirki nwiruwaargin, siya krimiir Adigin mi siya hiriayar nwokin mi siyaargin digworaekwo whiekakim simiir bwamkibwamin mi krima hiriinanar dwo mi siiraramar dinmiininkin. Mi Jisis Kraisin nwirki nwiruwaargin yipikin hiriayar whauiniunan biiya siya ninomor nu sowiir digworaekwo whiekak imiirar mi nonkwokwokin. Mi krimiirin siyar mi onkwokwokikim mi krima siir naeyiu iiir haigim mi krimiirin siya whinkinsiiskim mi krima hiriinan asi nwowi.

⁷Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim, simiir nhirim hiniina kigninokninkin tani, ti niksaes uruwai siyaowaiyim yim dimin komii rani. Yim sima ha naingwoi, sima inkamni haniin yaimin dimina mi omboboini. Mi iiya sima naeyim uruwai siyaowai imiir ninkin imiiyaeiyim simiir naeiyim, sima ha naingwoi tiriiginim yim kaimwowaargin. Mi iki naeyim sima swoki aeiyim yim uruwai siyaowaini simar niki inkin imiiyae imairgim mi simiir mhii kwoinim pi miiyik swoki o rani, pi yi bgini haniin hindarar kiimitkini. Dimusi rani, simiirin dimin whirkin bi nieyokin. Mi Adi Komii siya pi big nasmirwaiya nwoki rani. ⁸Adi Komii siya naeyim uruwai siyaowaini ninkin imiiyaeiyim krima naeiyim simiirsi bi nāngwoyimyokikin. Niingaka. Mi iki krima mi ae karamae mi owiyim, simiirsi bi mi aingwoyimyokikin yim dimin komii rani mi ti diminim krima naeyim, yim wi krimiir t̄rbi rani mi Adi Komii siya krimiirin wi hiniina naingwo rani, krima iikam bibiyiekim. Niingaka. Mi diminin iki krima nae karamae nwowiyin, yio wi krimiir mi kiyipsibgi haiginiu rani mi Adi Komii siya wi hiriinan saiirsi mi aingwo rani, krima iikam miiyikim. Niingaka. Diminin krima naeyim yim dimin komii rani.

⁹Yi tiriiginin yio dimin karamaeka. Mi kima wi mintirao diminim kima naei simiirsiyin. Mi hiriinanki niuwi, kima wi iki iikamim yipiki Krais siir siyu iiir sibgu ap karamae nwowim wi simiir kiyipsibgi haiginiuwi. Mi yim wi hinda kipiiyar nwowiuguskii. Dimusi rani, sima kimiir kigim, diminim sima haiyaiyin kima naekin. ¹⁰Mi ta hiriinan saiirsika, kira hiniina boini, an kara ti inkamin ti digworaekwo imiirin

ina kigninokninkinin. Mi kira ti nae imiirin ha naei ti sima ninkin imiiyaeyim uruwai siyaowaini mi ti inkamin yipiki niki aingwo tibmii kiin karamae niki owin Jisis Krais siiram mi siya kiriir kigi, kira ti dimin iiir naei mi yio siya wi ti naeyim uruwai siyaowaini ninkin imiiyaeyim wi simiir naeyamar mi aingwowi. Mi siir naingwo tibmiiya wi sima kiyipsibgi haiginiuwi biyie nwowamin. ¹¹ Mi ni kira ti dimin imiir asi naei, ni kira hiniina naingwowi, uruwai siyaowaiyim yim dimin komii rani. Mi inkam nwirin dimin whirki nieyok karamae nwowyin Krais siya siorsi bidiyar mi aowin. Mi siya ha naei ti nae iiirin mi ti diminim Krais siirim siya niki kigna tirim, yim wi kipiili nwoki rani. Dimusi rani, ti naeyim siya naeyim simiirsika. ¹² Kira wi kiriir nomiiyauwin siir kwoin iiir kiyipsibgi haiginiuwi kipiili siya nwowam mi siya Krais siir yai aiirin wi sibgu wakaeyokna ap rani. Dimusi rani, wari diminin kira kwatirkiyin siirsika. Mi kima Krais siirin, wi ti hiriinan siyu biyieyin wi siir tiri. ¹³ Mi ta hiriinan saiirsika, ti diminin kara naei, yio wi kariir nomiiyauwin siir kwoin iiir kiyipsibgi haiginiuwi biyie siya nwowim mi dimin taeminim Krais siirim siya niki kigna apim, simiir warar. Mi kara mhoiyya wi ti hiriinan dimin imiir swoki ae rani kara pi borisopi kariir nomiiyauin siir kwoin iiir nwowaiginiuwim biyie. Dimusi rani, ti dimin taemin hiriinan simiirsika. Iriig.

**Pol siya maирgimaирga dimusi bi nwokin, siya umirim
iikamim naingwo tibmii kiiniyim simiir hiranki bi haigin
dimin taeminim siya naingwom simiiramin**

9 ¹Kariirin wi dimin whirki nikidu rani, ti diminin kara tiriyim Adi Komii siirim. Kara aposel inkamin mi Jisis Krais siirin karar kigin. Mi Biyan Inkam Komiiyin mi iikam kima Krais siir yai aiirin wi hiriinansi wakaeyokna api. Dimusi rani, Biyan Inkam Komii siir digworaekwomim yim kara tirim kimiir, simiirsika. ² Mi iikam nhirim hiniina naingwo karamae nwowi kara aposel inkam tani, yio dimin komii rani. Mi wim kima om Korin warauran iikamim wim kima kariirin hiniina asi naingwowi, kara aposel inkamkin. Dimusi rani, digworaekwomim kara niisiimauuwim kimiir simiirsika. Mi kima kimaирgim Krais siir yai air wakaeyokna apiyim. Mi ti digworaekwomim Kimiirin sima niisiimauugim hiniin, kariirin Biyan Inkam Komii siya nimbingin aposel inkam nwowamin.

³ Mi iikamim ha boiniyim kariirin hiniin kara aposel inkam tani mi kara simiir yai akan pi hiniina nowarkii boinkii wara yaiyim kara winkiyim simiirin. ⁴ Mi hanininginiuwi, kara dimin taeminim iikam kimiir warauranki ti hai mi kara pa nwoki aeyim diminim kara tirim kimiir simiirsiyin. Dimusi rani, kara aposel inkamkin. ⁵ Mi yipiki Biyan Inkam Komii siir siyu iiir napiyim wigim, krime simiir mi onkwonaei

yio ini mi owin mi krima wi simaka niki amyokiyokiyyim iki aposel kam nhirim simiir hiriinan iki Biyan Inkam Komii siir nomousisimim simiir hiriinan mi Pita siya, aniya? Mi ini mi owin kara naeyam kariir mii aiiram mi srii? ⁶Mi Banabas mi kara krira krirar ti mirii nonkworinu kripkai nae sainamin mi nae imiir naeyamin kririirgi kririir umir imiirrarar ti krinmai, aniya? ⁷Mi kamim yaii niniyan inkam nwowiyim sima nae minim simar bi kigriraonaeikim. Mi inkamin numiran sasaeya ninkiniyin mi inkam nhirkim siirin ha pi boinikin, warì dimin taeminim kira ninkikinim simiirin wi kira nae rani. Iikamim wi sibsib kigrirao rani, simiirin iikam nhirkim boini hiniin, kima wi simiir mwiii imiir kwiyae rani. Niingaka. Mi krira kimiirramin naeyam srii wi wadieyar mi owi, aniya?

⁸Tiki yaiyim yim inkami kwoinarar bi priinaingwo boinkikim. Niingaka. Siyu komiiyin biiya Adi Komii siya hauugiyin Mosesni, yio iriipi hiriinanar mi boinkikin, ti diminim yim kaimwowaigim. ⁹Mi bidi bidiniyarin Moses siya yaiyim Yokwo Komiiniyin hiniina winboinkikin, bulmakuin witnid nokwobrombropiyin siir yai aiirin wi uridni kipi kogripikou mi hiriinan tiri, siya wi ti witnid imiir nae rani. Niingaka. Adi Komii siya bulmakuu imiiram bi naingwokin iiya siya ti yaiyim Moses siir boinmauuwim. ¹⁰Niingaka, siya ti yaiyim minam winkikin iikam krimiir whinkinsiis haiginuam bulmakauni haniin. Moses siya ti yaiyim minam winkikim, krima ti yai imiir ninokninkinim. Mi inkamin yipiki nu haenopin mi inkamin yipiki sasaeyim wai nwowim simiir ningugu haiyin, sowa nwisaırarin wi umir kinar haisowi ta miiya sowa miriyya saiisriyin. ¹¹Mi krima Adi Komii siir yaiya kimiir bidiyar iki boinmauuim ya ini naenan ywowa kimiir mhiiyim saeyer kiniu haiginuwi. Mi hiriirankiniuwi mi tarì kima wi nae krimiir hauu rani, krimiir piu aiarsi, aniya? ¹²Mi iki iikam nhirim yipiki kimiir whinkinsiisiyim, sima naeyim kimiir warauranki mi haii, simiir piua saiir kirie haiginuam mi ti hiriinan siyuin yio ini wadiekì wadieyar mi owin, krima kimiir biiyan inkamim nae mi haiyim. Mi biiyar nwoyokiyokianiyin mi tariinanar yadigiyin, krima iikam kimiir waraurankin dimin sim whir bi swoki haimiminkim. Krima inkam paeprikabnan nwokim mi krima mhiigar mi aokim. Mi krima kimiir kwoin imiirin wi hiriinan saiirsi nikpitmai rani. Mi krima hiriinan tiri, wim wi Jisis Krais siir yai aiir wakae rani. ¹³Kima ta yai aiir daengwoki, Isrel simiir pris inkamim yipiki omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir miriyyim, sima simiirin pa mi boinki, sima naeyam ti nae nhirim ti iikam ima hainaniyim ta omaka aiir Adi Komii siiram. Mi ti pris inkamim ti diminim ti kam ima haigingigim hiiya nae haiginiya saiir, sima simiirin pa haii mipa ninkin imiiriae Adi Komii siir mi haimiyyim pi simar swoki aei. ¹⁴Mi ti hiriinan siyu kaimwoin Biiyan Inkam Komiiyin yio iriipi hiriinanar mi boinkin. Ti iikamim yipiki Krais

siir yaiwin kibiya sair boinmimauuim, yim sima nae digworaekwo minim wi iikamim yai sima boinmimauuim simiir hiranki hawaii simiir piu aiir kirie haiginiuam.

¹⁵ Mi ti hiriinan siyuin kariirin ini wadie siya yowowin kimiir aposel inkamin siya sriyamin kimiir. Mi biiyarin kara kimiiram bi kaugin diminamin mi tariinanin kara ta yokwowa kimiiramin hiriinanam bi winboinkikin, kima kariir kigriraowim. Mi kara mhiigii nao kingiin nwokiswo mi kara kimiiramin pi naeyam dimuim mi sriigii. Niingaka. Kara pi borisopi dimin whirin inkam nwirni iinanki haiyim. Mi kara dimin hawaii mi kara wi ha boin tani kara Krais siir yaiwin kibiya sair boinmimauuin mi umir bi haigin. Niingaka. ¹⁶ Mi kara maarginairga kanakana bi nwonakin Krais siir yai win kibiya sair boinmimauuamin. Niingaka. Kariirin Biiyan Inkam Komii siyar nimbingsikin ta sair tiramin. Mi kara simiir boinmimauu karam nwokiswo mi kariir kwoinin kanakanarin wi io prasae di yowow. Mi kara ta yaiya Biiyan Inkam Komii siya boinkiya kariir ya wi digiumii pi haimriiyugig. ¹⁷ Mi kariir kwoinairga priinaingwo tirkiswo ta miiya Krais siir yaiwin kibiya sair boinmimauuviya mi kara wi umir digworaekwo ta mii aiirsayar pi mi haiyin. Mi ya tariigina ya kariir kwoinairgi bi priinaingwo tirk. Niingaka. Adi Komii siyar nimbingsikin kariirin ta mii aiir miriiyamin. Mi hiriinankiniuwi mi kara wi umir, digworaekwo nae min hai rani, ta mii aiirsayar. ¹⁸ Mi hiriinan tirkiswo mi kara wi piki hiniin umirin si pi haiyin ta miiya kara miriiya saiirsayar, ha? Kara wi ti si pi haiyin. Mi iiya kara Krais siir yaiwin kibiya iikam imiir boinmimauuvi mi kara simiiramin wi nae umir minam srii rani. Niingaka. Mi sima Adi Komii siir yaiya hinda whisariiyar prihai. Mi ti hiriinan siyuin ti maarginairga kara nwowin, ya tariigina ya kariir umir aeya.

¹⁹ Kara inkam nwirni aowa bi nwokin mi kara ini iikamim simiir whisarii mii priimiriiyan inkam yowowin. Mi kara iikam whiekakim simiir kwoinim wi digar piyamisi owin Jisis Krais siiram kiyaiiyim, siiram naingwo tibmii kiinim. ²⁰ Mi iiya kara Isrel simiir iikamim simaka nwowoyin, kara pi Isrel simiir siyu imiirar mi api mi Moses siir siyu komii ikin. Mi ta hiriinan saiirsayairsta kara iikamim simiir kwoinim saiirsayar kiyaii, sima Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiinim. Mi hiriinankiniuwi mi ti Moses siir siyuin siya boinkiyin kariir, yio wi nwo rani, kariir kou. Mi ti iiyim kara nwowim hir kara simiirar mi apkim mi ta hiriinan saiirsayairsta kara simiir kwoinim saiirsayar kiyagin. Mi wi Moses siir siyu komiini yaiyim wi sima nwo rani, simiir kouin. Mi sima wi Krais siir yaiwin kibiya saiiram ninmiininkini. ²¹ Mi kara Moses siir siyu komiyyin siirin naingwo owouu rani. Mi siirin digiumii bi haimriiyugin. Niingaka. Mi kara tariinanin ini Krais siir yai imiir wakaeyokna apin. Mi iiya kara iki iikam nhirim yipiki Mosesni yaiyim

sim wakaeyokna ap karamae nwowiyim simaka nwowiyim, kara Moses siir yai imiir bi napikin. Kara ti hiriinan siyuun minam tirkin, kara wi iki iikamim simiir kwoin imiir niki kiyaiyim Jisis Krais siiram naingwo tibmiikiinim. Mi ti hiriinan kara tirin, kara Adi Komii siir siyu iiir bi taouugakin, kara Jisis Krais siir siyu iiir napkin. ²² Mi iiya kara iikamim yipiki naingwo tibmii kirie nwo karam nwowiyim Jisis Krais siiram, simaka nwowiyim mi kara diminin maigimaирга sima nwo karamae nwowiyin kanaka, siir bi tirkin. Niингaka kara diminin sima naingwowyiyin hiniin yio ini yowowin kara sirarar tirkin. Mi hiriinan saiirsika, kara simiir kwoin imiirin asi kiyaii kirie nwowamin, Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiinamin. Mi iinokiinokin kara iki iikamim hinda tindanim simaka nwowiyim, kara diminin iki sima naingwowyiyin hiniin yio wadiekin, kara sirarar napkin. Mi ta hiriinam saiirsika, kara simiir kwoin imiirin hiriinansi kiyagin Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiinim.

²³ Mi kara iinok iinokin hiriinan ta saiirsi tirkin Krais siir yaiwin kibiya saiir hainanamin. Mi Adi Komii siya kariirin wi hiriinan saiirsi hainan prapraskii kariirin mi iki iikam nhir ikim. ²⁴ Kima ta saiir daengwoki. Iikam whiekakim iki ninkikin iwitiyim sima biikinar bi nwo sowowikim. Niингaka. Nwirkinwiruaиргın pi bii iwit okwoiu. Mi ti inkamin bii niwit okwomin diminin pi sasar haiyiskii. Mi ti hiriinan siyuun, ti iikamim yipiki ninkikin iwitiyim kima Krais siir yai aiiram min hiriinan sibgu wakaeyokna api mi kima dimin miiyikin Adi Komii siya wi hiriinan saiirsi hauuwi. ²⁵ Mi iikam whiekakim yipiki ninkikin iwitam naingwowyiyim, dimin haiyim, sima iinokiinokin nhami nhami bi niwitikim mi simiir piua kirie saiirsiyar nwo. Sima ti hiriinan minsi tiri, sima wi iki iikam nhirim simiir nwoki iwit haiburim mi wi dimin Adi Komii siya hauuwi iikamim bii nwowim simiir wi siir nwoki haiyim. Krima dimin komii komii imiirrar tir Adi Komii siiram wakaeyokna apim mi krima wi siir dimin miiyik miiyik imiir nwoki haiyim. Yim sima ti diminim ti kamim ninkikin iwitiyim bii nwowiyim sima haiyim wi simiir hiriinan biyie nwo rani. Niингaka. Yim sima wadieki wadie imairgim mi wi hiriayar nwo yokiikaeyami. ²⁶ Kara ti inkamin yipiki hinda tinda niyaeyimyok kaowiyin siir hiriinan bi ninkikin iwitikin. Niингaka. Kara ini inkamin yipiki maeyaua niwit okwowiya saiirgi saiiramar nanmainonkowwyiyin ini siir hiriinan yowowin. Mi ti hiriinan siyuun kara iinokiinokin Adi Komii siir mii aiir asi miriinanaei. Mi inkamin yipiki yaii niniyiin siya siir iina hinda bi priitio priitio wi. Niингaka. Mi ti hiriinan siyuun, ta Adi Komii siir miiya ta kara mireya ya hinda bi mi priimiri priimiriiga. Niингaka. ²⁷ Kara kariir piu aiirar kirie haiginuinaeikin karar kigiraowamin mi saeya wi kariir kwoin iirrarar nwoki wakaeyokna apim. Kara ti hiriinam minam tiri, mhoiyya

kara Adi Komii siir yai aiir boinmimauwi mi siya kariirin wi hiriinan boin tani, kara inkam paai rani mi kara siir dimin miiyik miiyikim wi simiir hai rani. Iriig.

Kima, kimasiyar mintiraona kima wi dimin biyie kipi tir

10

¹Ti kariir nomiiyauim kara ha naingwoi kima ina sibgu inokninkinim siyuin Adi Komii siya tirin krimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir. Mi ta iiya krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima Moses siir wakaeyokna apnamim niimau mieki mieya hiriir mi takia iiya Adi Komii siya wau mirsima sair yikropki simiir siyu iiir nisimau apnamam. Mi takia iiya siya simiirin bidiyar mi whinkinsis haiginiuin. Mi iikamim sima ini whii komiiya pariidnan dapiya ini sairar mi iyapidnайдамим ми simiir nwirki bi swoki aomin aominkin. ²Mi diminin krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima tirin, iiya simiirin waumir sima saeya kiikii ikoua sima kigna apam mi iiya sima whii komii kwira pariidnan nikiuviya sae mi iyapidama, yim tiki digworaekwo hiriinanim, yim iikam imiir niisiimauugim sima Moses siirrar wakaeyokna ap iskiyim. Mi sima ini siirrar mi wakaeyokna apim iikamim yipiki baptaisim simiir hiriinan yipiki hiniina niisiimauuim sima Biyan Inkam Komii Krais siргим ми simiirin ini siyar kigirkakim. ³Mi iiya sima niimau boskwonau hir nwowa, sima naeyin mana nikiuviyiin siir naekim, yipiki Adi Komii siya hauugiyim simiir siir hirankin. Mi tiriiginin simiirin siya whinkinsis haiginiugin simiir naingwo tibmiiya kirie nwowam. ⁴Mi sima opa yipiki Adi Komii siya hauugiya simiir sairar mi kwiyaes. Mi tariigina simiirin saeya kinsis haiginiugin mi simiir naingwo tibmiiya komiigii komii asi nwokika. Mi ta opa sima kwiyaeya, ya siiya komiiya sair hiranki nitka. Mi ta siiya komiiya ya aknainan Krais siir niisiimauuga simiir kwoin iiir kinsis haiginiuam ta opa sima kwiyaeya simiir piu aiir kinsis haiginiuam sair hiriinan. ⁵Mi Adi Komii siya simiirin ti hiriinan siyu kaimwoin siir asi whinkinsis haiginiugin, Adi Komii siya maиргимаирга iikam hoimgakim bi nwokin mi ta hiriinan saiirsika siya hiriinan asi tirkim mi Adi Komii siya iikam imiirin hiriinan saiarsi nisomsom aokao digiyam tirkim. Mi simiir piuis biyieyim niimau hinda tinda digar asi nwokikim.

⁶Adi Komii siya ti hiriinan diminin minam tirkim, krimiir niisiimauugim krima wi iki dimin biyie hiriinanim sima tirim wi simiiram naingwowisi, simiir tiram. ⁷Krima uruwai siyaowaini inig kipi hainan, krimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir iikam nhir ima tira sair hiriinan. Mi ti Adi Komii siir yaiyim biiya Moses siya winkiyim Yokwo Komii sair yim hiniina win boinkikim. ⁸Mi iikam krima ti hiriinan siyu biyieyin hii sima priininae priininaeiyin siir kipi tir, biyan iikam nhirim sima tirim simiir hiriinan. Mi Adi Komii siir kwoin in paenan ha niugiyin

simiiram mi siya simiir iikam nhirim ina yisomsom aokaokiyim. Mi 23,000 nim yim iikwiruwa sairar mi kwaonam. ⁹Krima Biyan Inkam Komii siir kwoin iir kipi kiyai, io krimaka nwowam, biyan iikam nhirim sima tirim simiir hiriinan. Mi Adi Komii siya io simaka ha nwowin mi siya mipugim ina yikropkiyim mi simiirin ini sima piyaoakiyim. ¹⁰Krima Adi Komii saika kipi ninkinwaowarkii boin, biyan iikamim simiir nhir ima tira saiir hiriinan. Mi sima diminam ha boinanaeyim mi Adi Komii siya siir paekwosimin siir yikropki mi siya ha nitin mi simiirin siya yisomsom aokaoki.

¹¹Mi ti digworaekwowitzim ti krimiir yidiwi wanwiyaem imiir tirim yim iiya sima niimau boskwokt boskwonau hir nwowa ha tirkim. Mi ti digworaekwowitzim Moses siya winkiyim Adi Komii siir Yokwo Komii aiir, yim krimiir niisiimauugim krima wi simiir hiriinan kipi tir. Sima ti iikamim ti tariinan nwowim krimiir niisiimauugim, iiya Krais siya swoki itana ini kingiin nwowa. Mi krima krimasiyar mintiraona krima wi dimin biyie kipi swoki tirmimin biiya krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima tirim simiir hiriinan.

¹²Yim tiriiginim yim ini ti sima tirim ini simiir hiriinanar mi imbiyamim mi wim kima iikamim yipiki ha naengwowim wim kima kiriekim mi kima Krais siir siyu iir napim ini kimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir haiburim. Mi kima krimasiyar mintiraona kimiir kwoinim iki iikam nhirim sima kiyaii mi kima wi siyu biyie tir. ¹³Mi kima wi hiniina kipi naingwo, ti digworaekwowitzim kimiir kwoin imiir kiyaii, kimiir nikpitmaiayam mi tiki hiriinan diminin iki iikamim, iki hinda tinda nwowim simiirin ini irripi hiriinanar mi tirin. Yim sima yaeya rani. Niingaka. Adi Komii siya wadiekin, kimiirin wi siyar whinkinsiisi. Mi siya iki dimin bibiyieyim wi simiir kigninkinki rani, kimiir kwoin imiir nipiyaokiiyam mi kimiirin wi sima nikpitmai rani. Kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi ti hiriinan dimin biyieyim ti kimiir kwoin imiir kiyaiyam tiriym simiirsi nokworinuim.

¹⁴Ti kariir nomiiyau kiingi kiinim, kima uruwai siyaowai simiirsiyin aru dwo wim wi simiir inig imiir wara pi hainanisi. Dimusi rani, kimiirin wi Adi Komii siyar whinkinsiis haiginiu mi wi siyar kigriraowi. ¹⁵Kara ti yaiyim iikamim yipiki ninokninkin miyyikakim kimiiram boinkikin mi kima ti yaiyim ti kara boinkiyim simiir ti aingwoki mi simiir ti sibgu hid. ¹⁶Mi iiya krima kumuniyin opa mobin siir nwokaiiya nhwo sairam kwisboiniyim mi krima iki sair kwiyeiyim mi krima hiniina niisiinauuwi, krima mi Krais siya krima ini nwiruwar ywowiskiyim mi ini kwoin whiruwar mi okiyim ta siir nhie aiiramin biiyar naokiinaiinama mi bretin krima niinibimbir aeyin yio min mi isiimauugim krima mi Krais siya krima, ini kwoin whiruwar ywowim ta siir piua biiyar naowa yipiki paeyin hiiiniyar nирioninkinin saika ninkin

irinugiyin. ¹⁷Mi iikam whiekakim krima kasa rani mi krima ini bret haruan siirrarar yaeyim. Mi bret haruan krima naeyin yio tiriiginin yio min niisiimauugin krima whiekakarin ini Krais siir piu kwiruwa sairrarar yinkiamamasuim.

¹⁸Kima Isrel simiir iikamim simiir daingwoki mi iikamim yipikki ti nae imiir naeyim biiya priskim sim haiginim hiiya naemin dimin haiginiya Adi Komii siiram, yi tiriiginim yim min niisiimauugim sima mi Adi Komii siya, sima ini kwoin whiruwar ywokiyim ta hiiya nae min haigin inkin imiiyaeya saikan. ¹⁹Mi ta yaiya kara boinkiya kimiir ya ta saeya, nae minim mi wraisu min ikim yipiki sima ninkin imiiyaeyim niksisae uruwai siyaowaini mi ti naeyim yim dimin komiigim, iyie? Uruwai siyaowai sima ywo dimin komiifyin? Niingaka. Yim naeyim yim nae imairgim. Mi yim ti uruwai siyaowaiyim, yim tidiyiu min imairgin. ²⁰Mi iikamim yipiki ti dimin taemin imiir nap karamae nwowiyim mi Adi Komii siir naeyim siir ninkin imiiyaeyim hiini sima nio haiginiyim, yim sima simiirin pi uruwai siyaowaini swoki inkin imiiyaei pi Adi Komii siir ninkin imiiyaе rani. Niingaka. Mi kara pi borisopi kima ti dimin hiriinanim uruwai siyaowaini ninkin imiiyaeyim simiir naeyim. Mi kima ti hiriinan dimin imiir tiri, yi tiriiginim yi min niisiimauugin kima mi uruwai siyaowai sima, wim ini iripar yinkiamasuim mi ini kwoin whiruwar ywowim. ²¹Mi kima Biiyan Inkam Komii siir op mobin wi siir kwiyaе rani, kima uruwai siyaowaini op mobin siir kwiyaei. Kima wi hiriinan tir tani. Niingaka. Mi kima naeyim Biiyan Inkam Komii siir hiiya sair haiginiyim siir ninkin imiiyaeyam wi simiir nae rani, kima ti naeyim uruwai siyaowaini ninkin imiiyaeyim simiir nae: Kima wi hiriinan kipi tir. Niingaka. ²²Mi kima hiriinan tiri, wim wi Biiyan Inkam Komii siir kiyopsibgi haiginiuwi mi siya wi io kimagakar nwowi mi kimiirin wi siya pi tioin. Siyargin kirie komiigakin mi nim krima ini niinga ywowitz. Mi siya kimiir tiowi mi kima wi siir nikwowsaisi rani. Niingaka.

²³Wim kima ti digworaekwo imiirin hiniina boinkim, ti digworaekwom krima tiriym yim wadieyaairgim. Mi kara kimiirin pi hiniina boinkii, ti digworaekwo hiriinanim, yim wi kimiir whinkinsiis haiginiu rani, Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apim. Sima wi kimiir kwoin imiir kirie haiginiu rani, Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apim simiir nhirim sima simaargin mi kima, ti kima tirim simiiram daingwoki. ²⁴Kima wi kimamar kipi naingwona mi kima wi iki iikam nhirim simiir whinkinsiisam daingwo.

²⁵Mi kima wi kipi nidid wraisuim maket haiginiyim simiir sainsiyin mi simiirin hiniina kipi mi srii, ti wraisu biiya uruwai siyaowaini ninkin imiiyaekim mi kimiir kwoinim wi hiriinan naingwoyimyok karamae saiarsi nwowi. ²⁶Mi yaiyim yipiki Adi Komii siir Yokwo Komii aiir

winkiyim bidi bidiniyar yim hiniina win boinkikim, ti nuin yio Biiyan Inkam Komiiyin siirgin mi digworaekwowim siir mi owim iripi hiriinan siir. Mi krima ina ninokninkinim mi krima digworaekwo whiekakim simiirin wa naei.

²⁷Mi iikam nhirim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowiyim, sima kiriiram boinkii, simiir omaka hiriir namam nae simaka naeyam. Mi kima ti naeyim sima hauuwi kimiir, simiirsiyin wi hiniina kipi naingwo, tiki naeyim inkamki bidi yamisi inkin imiiyaeyim, iyie? Kima hindara wakaemumu ae. Mi kima hiriinan tiri mi kima wi iripa nwoki ongwomanair aeyim ²⁸Mi kima ti inkam inaka niidwowi mi siya kimiirin ha boini, tiki naeyim biiya iikamkim sim niki inkin imiiyaeyim uruwai siyaowaini sima. Mi kima ti nae imiirin wi kipi nae wim wi inkamin kimiir nokmwini aeyin wi siir kwoin iiir pi kinsis haiginiuwisi. ²⁹Kara siir kwoin iiir boini, kimiir iiir boin tani ti diminim siya niki boinmauuim simiir kipi nae. Mi kima hiniina naingwoi, krima ti nae imiir nae karamae dimusi nwowi mi tari yi minsika, iki iikam nhirim yim Krais siir yai imiir bi sibgu wakaeyokna apikim, aniya? ³⁰Mi kara nhwo Adi Komii siiram kwisboinkiyim mipa mi boin wadikeii. Dimusi rani, ti naeyim kara naeyanim simiirsika. Mi iikam sima hiniina dimusi boinkim kara siyu miyiiknan bi tirkin ti dimin taeminim kara naeyim simiirin, ha?

³¹Mi kara kimiirin ta sairin pi hiniina boini, ti naeyim kima naeyim mi opa kima mi kwiyaeya mi wraisu minim kima naeyim mi dimin taeminim kima mi tir ikim, kima simiir tiri mi ti iikamim yim Adi Komii siir inig iiir hainanprapraskii. Dimusi rani, ti simiirsika. ³²Mi kima wi ti dimin hiriinan simiir kipi tir. Juda iikamim mi Juda iikam tani ikim mi iikamim Adi Komii siir isid nwowim wi simiir kiyopsibgi haiginiu rani, siyu biyie tiramin. Niingaka. ³³Yim ti dimin taemin hiriinan simiir kara boinkiyim kimiir, yim kariir kwonkar naingwo boinkikim. Kara ti dimin taeminim minam tirkikim iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwim. Kara ti dimin karamar bi tirkin, kariirar swoki whinkinsiis haiginiuwim. Kara ti dimin taeminim minam tirkin, iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwim. Mi simiirin wi Adi Komii siya nwoki anmaiwarkainam simiir dimin biyeyim simiir hirankin ti sima tirim. Iriig.

11 ¹Kima ti dimin taeminim kara tiriym simiir kigna ap, ti kara mi kigna apiyim dimin taeminim Krais siya mi tirim simiir sair hiriinan.

**Wigim simiir mwo imiir kaigrisu idwokaiiyim, Adi Komii
siir inig hainaniya omaka sair simiir boinka**

²Kara kimiirin dimusi bi hainanprapraskikin, kima ti dimin taeminim kara boinmimauuim iinokiinok simiir wakaeyokna tirkim. ³Kara ha

naingwowi kima ti yaiyim kara boinim simiir dinokninkin Jisis Krais
 siyaırgın kamim simiir kougi kou nwowin mi kamim yım ini simiir
 wigim simiir kou ywowim mi Adi Komiiyin yio ini Jisis Krais siir kou
 ywowin. ⁴Mi ta hiriinan saiirsika mi inkamin omaka Adi Komii siir inig
 hainaniya saiir hiriir nami mi siya pagra siir mwo nwowa saiir kibwaehai
 karamae nwowi mi siya Adi siir yaiya hiriinankakar boinmimauwi, yio
 ti hiriinan siyuin yio Jisis Krais siir kiyopsibgi haiginiuwi. ⁵Mi wigim
 simiir mwowim dimin taemin nitimwaniu karamae nwowi mi sima Adi
 Komii siir yaiya ha boinmimauwi omaka siir inig hainaniya saiir hir,
 yi ti hiriinan siyuin yi sair kam iirar swoki kiyopsibgi haiginiuwi. Mi
 saeya hiriinan naingwo karamae nwowi mi saeya wi wiga yipikkı saiir
 kan aiir piiriyo iuguskiya mi nididgak ha nwowiya wi saiir hiriinan
 nwowi. ⁶Mi wigim simiir mwowim dimin taemin nitimwaniu karamae
 nwowi mi saiir kamin saiir kan aiir piiriyaokii mi yi ti hiriinan siyuin
 yi saiir niisiimauwi hiniin, saeya siyu miiyiknan bi napika. Niingaka.
 Yi wi hiriinan tir tani. Mi wigim dimin taemin simiir mwo imiir
 nitimwaniuwi, yım sima wi nididgak nwo rani. ⁷Mi kamim iiya sima
 Adi Komii siir yai aiir boinmimauwiyim mi iiya sima nhwo Adi Komii
 siiram mi kwisboiniyim, simiir mwowim dimin taemin kipi nitimwaniu.
 Dimusi rani, kamim yım Adi Komii siir kirieya mi siir dimin kirie komii
 komiiyim paenan niuyaeyim mi digworaekwo whiekak ikim simiir
 sibgu kigirkakikim. Mi yım wigim. Niingaka. Yım sima simiir kamim
 simiir kirieya mi simiir dimin miiyik miiyikim paenan niuyaeyim mi
 simiir inig komii ikim, yım simiir niisiimauwi. ⁸Adi Komii siya Adam
 siir piua Iv saiir piua saiir hiranki bi haiga mi siya ha bi nonkwokwokin.
 Niingaka. Adi Komii siya Iv saiir piu aiirin diminin Adam siir piu
 hiranki haiyin siir nonkwokwokin. ⁹Adi Komii siya Adam siirin Iv saiir
 whindiriraeraram bi nonkwokwokin Adi Komii siya wiga Iv dapiya saiir
 nonkwokwokin Adam siir whindiriraeraram. ¹⁰Mi ti hiriinanin yi ini mi
 owin wig sima mi itimwaniuviyim dimin taemin simiir mwo imiir. Yi ti
 hiriinanin yio min niisiimauugin, wig imiirin ini kam imar kigirkakim.
 Mi simiirin ini simar kigriraonamim iiya sima omaka Adi Komii siir
 inig hainaniya saiir namiyim. Sima wi ti hiriinan dimin iir tir. Dimusi
 rani, Adi Komii siir paekwosimin ini simiirar kigin. ¹¹Wigim yım simiir
 kamim simiir aowar timi o. Mi nim krıma iikamim yipiki Biiyan Inkam
 Komii siirim, nim krıma ini nwiruwar ywowiskiyim. Mi irni nwirniyin
 ha timi inan whinkinsiis ankinsiis wadie sibgu nwowamin. ¹²Krima
 irni nwirni dinan whinkinsiishaiginiu, wadie sibgu owamin. Dimusi
 rani, bidi bidiniyarın, Adi Komii siya biigi biiyan wiga saiirin inkamin
 Adam nikiuiyin siir piu hiranki haiyin diminin siir nonkwokwokin. Mi
 hirankar nitiyokiyokiinaniyin mi ini tariinanar yadigniyin, wig sima kam
 krimiir asi naokaina. Mi ta hiriinan saiirsika krıma irni nwirniyam asi

naingwowi. Mi iikamim mi digworaekwowim ti nu iiir nwowim yim Adi Komii siyar nonkwokwokim.

¹³ Mi kima ti dimin imiir daingwoki mi simiir hidgi. Mi wigim dimin taeminim Adi Komii siiram kwisboinkii mi sima simiir mwowim dimin taemin nitimwaniu karamae nwowi mi ti hiriinanin yio wadiekin, iyie? Miyyik rani? Yio miyyik rani, ini biyie ywownin. ¹⁴ Mi krima tariinanin ta saiir ti naingwoki mi inkam nwirin siir kana priei nwowi wigmi kanim simiir hiriinan, siya wi nidid prasae kipi kin. Dimusi rani, ta saairsika. ¹⁵ Mi yim wigim yim ta saairsiyn nididgak bi nnowikim. Dimusi rani, ta kan hiriinana simiirin Adi Komii siyar hauugin simiir mwo imiir higriniuam. ¹⁶ Mi iikamim ti hiriinan diminim simiirsi ninkinwaowarkii boinam naingwowi mi kara simiirin pi hiniina boini, aposel kam krima iikam imiirin wi dimin whir kigna apam kipi swoki kiwaki mi kara ti hiriinansi boinkikin. Iriig.

Mi om Korin hiran iikamim sima simar tirkunakim kumuniyin aiirsiyin

¹⁷ Mi tariinanin kara iikam kimiirin pi haigin idwoki rani, ti diminin kara kimiir boinkiyin siorsi. Dimusi rani, ti dimin biyieyim, kima tiriym yim ini dimin miyyik miyyikim kima tirim, iripa kima haingiriyiu owiya Adi Komii siir inig iiir hainanam, ini saiir haibura. ¹⁸ Mi diminin biigi bii pi kara boinkii, yio hiniingin, kara iikam nhirim sima boina saiir wakaekin, kima Adi Komii siir inig iiir hainanam namiyim, kima iripa bi sibgu owikim kima yapa yapae priyo priyo amikim. Mi kara ta yai aiir wakaekiyin mi kara simiir yai nhirim simiirin ini kaim-wowar mi okiyin. ¹⁹ Mi ya ini kaim-wowakaim-wowar ywowa. Mi kima wi kimiir iikam nhirim wi simiir yaiyim wi simiir niinakrimkripkii mi ti iikamim yipiki ta yaimwokiyaimwo aiir sibgu apiyim yim wi idowiyya simbi nimbini. ²⁰ Mi hiriinamki niuwi, kima iripa haingiriyiu owi Adi Komii siir inig iiir hainanam mi naeyim kima naei, yim Biyan Inkam Komii siir nae rani. Niingaka. ²¹ Mi kima nhirmiyam nik o karamae nwowi mi simiirin bii kima kimar hainami, kima kimar naeyamar mi hiriinanki niuwi ti iikamim yipiki mhoiiya nit, yim wi mhiigar nini aoni. Mi tiriiginim yipiki bii namim naeyim yimbi kima kimar kwaeswonami mi kimiir mhiyim pi digi digar nwowi mi kima op minim pa kwiyae nanaei mipa kwiyae whaowaenami. ²² Mi kima kimiir omaka hirar nik idwokai aenaniyim pa nopi, ha? Kima omakakakairgim mi kima hirar pi yidwokai aeyin mi kima hiriinan tir tani. Niingaka. Kima omaka Adi Komi siir inig hainaniya saiir nitiyim mi kima pi Adi Komii siir isidin simiir iikamim pi simiir nanokou kao rani. Kima ha naingwowi, yim sima ini kimiir inkam biyienan ywowim mi dimin taeminim yimbi kima kimar kwaeswonami. Mi kima ti iikam paeprikab hiriinanin simiir kiyopsibgi haiginiuwi ti dimin hiriinanin kima tirkiyin. Mi kima pania

naingwowi, kara kimiirin ti dimin imiirin wi paniina ti boin, ha? Mi kara kimiir ti hainanprapraski. Mi ti tari ti simiirsika, aniya? Niingga.

²³ Mi yaiya kara boinkiya kimiir ya kara Biiyan Inkam Komii siir hiranki haiga. Ta yaiya ya hiniinga, Judas siya Biiyan Inkam Komii Jisis siirin wir niiyaka napwougin mi siirin kimidiniya sau omomin siir iin yonkwoki, taka niiyaka Biiyan Inkam Komii siya bret iiir haiya saiir.

²⁴ Mi siya ti bret iiir haiyin mi ina boin wadiekiyin Adi Komii siir. Dimus rani, siirin siya hauugin. Mi siya bretin ha niinibimbiirgiyin mi siya siir kigna miriyim kamim simiirin hiniina boinki, tiki dimin yio kariir piu aiir nikrigin. Kara naowi, kara wi iikam kimiir whinkinsis haiginiuwi mi mhoiiya kima wi ti kara tirin, wi hiriinanar niki tiriokiyokiiyim. Mi ti tariinan kara tirin, kara min niisiimauugin, kima wi kariiram nwoki aingwokiyim, ti dimin kara tirim kimiir simiiram. ²⁵ Bretin siya hauwin simiir saiir hiriinan. Mi siya wain op mobin ha mi haiyin mi siya boinki, ta wain opa ti mob iiir nwomaiya ya min niisiimauuga, Adi Komii siir yai win kibiya yipiki siya boinmimauuwa kimiir whinkinsis haiginiuam, ya saiir niisiimauugin. Mi tarigina kara wi misni tirlbwakainaei kariir nhieya saeya naokiinaiini saiirsika. ²⁶ Mi mhoiiya kima ti bret iiir naei mi ta wain opa mobnau tir nwomaiya saiir mi kwiyaei, ti siya tira saiir hiriinan, yio kima Krais siir niisiimauuwi siya iikam krimiir whinkinsisam naokin. Mi wi siyar swoki itbudgiyim.

²⁷ Mi kimiir nhirim ti bret iiir naeyim mi ta opa mob iiir mi okaiya saiir mi kwiyaeiyim, yim min niisiimauugim dimin taeminim Biiyan Inkam Komii ieya tirim simiir niisiimauugim. Mi kima ti dimin imiir naingwo omok karamae nwowi, kima tira saiir hiriinan mi Adi Komii siya wi ha boini, kima siyu miyiikan bi tirkim. Mi kima wi ta Krais siir nhieya mi siir piu aka, wi sowiir kiyopsibgi haiginiuwi. ²⁸ Mi iikamim simiir kwoinim sibgu daingwo omok mi ti dimin biyeyim yim dinangrirmiigi. Mi mhoiiya ti bretin sima naei mi ta opa sima mi kwiyaei, yo dimin komiiyin Biiyan Inkam Komiiyin siya tirin siir niisiimauugin.

²⁹ Dimusika? Mi inkamin ta yaiya Biiyan Inkam Komiiyin siir piu aiir boina saiir yai mwo aiir ninokninkin karamae nwowi mi siya ti nae iiirin ha naei mi ta op aiirin ha mi kwiyaei mi siya wi ha naingwowi, tiriiginin yio dimin bi nikrigin. Mi sima wi sima simar swoki iigikiyaonaei Adi Komii siya simiir nonkwobumbunamin. ³⁰ Mi ti hiriinan siyuin kimiir iikam nhirim makinii mi sima kirie karamae ha nwowi mi kimiir iikam nhirim sima wa naonami. Dimusi rani, sima kimakar ninkin aekim ti bret iiirin mi kimakar mi inkin kwiyakim ta opa ti mob iiir nwomaiya saiirin. Mi kima bi niki aingwo omokikim ti dimin hiriinanin kima tirin saiir hiriinan. ³¹ Mi kima Biiyan Inkam Komii siir nae iiir naeyam naingwowi mi biyin kima, kimiir kwoin niki sibgu hidi mi Adi Komii siya kimiirin wi nonkwobumbuninkin tani. ³² Mi krimiir Biiyan Inkam

Komiiyin siya krimiir nonkwobumbuninkini siya minam naingwoi krima krimiir dimin biyieyim simiirin digiumii haimriiyugig. Adi Komii siya ti hiriinan minam tiri, krima wi wadie nwoki owim mi mhoiiya krima wi ti iikamim yipiki ti nuan digworaekwowim simiir napiyim wi simaka nao rani. ³³ Mi ta hiriinan saiirsika ti kariir nomiiyauwim kima iripa haingiriyu aei Biiyan Inkam Komii siir nae imiir, kima wi iki iikam nhirim simiiram tiki o sima nitam. Mi mhoiiya kima ti nae iiir naei mi kima wa nwoki aingwokiyim ti diminin biiya siya tirin krimiir siiramin. ³⁴ Mi kimiir nhirkim mhiigi naowi mi kima biiyin naeyim hapi kimiir omaka hira tiki aenani. Mi mhoiiya kira iki nhir imaka wi haini wit mi iripa wi haini wini haingiriyu aeni, Biiyan Inkam Komii siir nae imiir naeyamin. Mi Adi Komii siya wi io nwo karamae hiriinanki nwowi mi Kimiirin wi nonkwobunbuninkin tani, wari dimin biyieyim kima tirim simiirsiyin. Kara boinkianim tariinan yim hiriinankim. Mi mhoiiya kara niti kimiir kigam mi kara kimiirin digworaekwo nhirim kima nikisriigiyim kariiram yim wi haini nini boini. Friig.

**Dimin kibi kibiyim Adi Komii siir naeyiu
ieya hauuwim krimiir simiir boini**

12 ¹Ti kariir nomiiyauwim kara ti yai imiirin minam naingwo winkikin kima ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim krimiir simiir sibgu inokninkinim. ²Kima ta sair dinokninkinki, biiya kima Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakim. Kimiir kwoinim Setan siya kiyopiyaokiiyim mi kima kimiir kwoin iirar napkim mi kima uruwai siyaowaini inig asi hainankim. Mi tiriiginin kimiirin wi yaimin dimin whir di swoki boini. ³Mi hiriinanki niuwi, kara ha naingwoi, kima dinokninkin, iikamim sima hiniina boini, Jisis siir ti kiyopsibgi haiginiu! Mi Adi Komii siir naeyiuin wi ti hiriinan iikam imaka nwo rani. Mi Adi Komii siir naeyiuin iikamim simiir kwoinau nwokai karamae nwowi mi sima wi hiriinan boin tani, Jisis Krais siya Biiyan Inkam Komiigin digworaekwo whiekak imiir kigirkakikin. Niingga.

⁴Adi Komii siir naeyiuin kirie komii komii kasa bi hauugin iikam imiirin. Mi ta kirie hiriinana Adi Komii siir naeyiuin siya siyar hauu iskii, yaeya inkam nwir karamaeka. ⁵Mi krima wi digar nwowi miipai miipaiyim Jisis Krais siir kwoin iirrarar naingwo mirii. Mi ti inkamin yipiki krimiir kigirkakiyin, siya siyairgin Adi Komii nwiruwan. ⁶Digworaekwo whiekakim Adi Komii siirin krima tiriyim krima siir kirie aiirat tiri. Mi Adi Komii siya siyairgin iikamim simiir kwoin imiir kiyaiiyin ti digworaekwowim sima tirim simiirsi. ⁷Adi Komii siir naeyiuin siir kiryea siya iikam whiekakim simiirin yapar niisiisiimauuwikin. Mi krima simiirin hirii hiriinankina bi kigirkim. Mi

krima simiirin minam tirkim, krima wi iki iikam nhirim Adi Komii siir piugana sairin wi simiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim. ⁸ Adi Komii siya iikam nhirim yim sima dimin hauuwikim mi nhirim yim sima diminin. Adi Komii siir naeyiuin iikam kimiir kwoinim siyar kiyaii. Mi kimiirin siyar sibgu inokninkin haiginiuwi Adi Komii siir yai miyyik miyyikim simiir ninokninkinim. Adi Komii siir naeyiuin sasaargin iki iikam nhirim simiir kiyaiiyin. Mi simiirin pi siyar mi iisiimauuwi Adi Komii siir dimin taemin imiirin. Mi sima Adi Komii siir yaimwokiyaimwo aiirin pi iki iikam nhirim sim nini boinmimauuwi tuwi. ⁹ Adi Komii siir naeyiuin sasaargin iikam nhirmi kwoin kiyaiiyin mi sima siir asi sibgu wakaeyoknaei. ¹⁰ Mi siya siir kirieya iki iikam nhirim simiir warar mi hauu mi sima dimin taeminim wi ti hiriinan nwoki tirim. Mi iikam nhirim yim wi dimin kirie komii komiyyim biiya inkamki tir karamae nwowim yim wi simiir mi tiri. Mi iikam nhirim yim wi dimin taeminim Adi Komii siirim yim wi simiir nanaakninkii haiginiuwi. Mi iikam nhirim yim wi dimin kibi kibiyim Adi Komii siir hiranki nitim mi dimin taeminim niksisaeiyim uridyiu biyieni hindanki mi iti yim wi simiir mi boinmimauuwi krimiirin. Mi iikam nhirim yim wi yaeya yaigin kwir mi boini yaigina biiya sima ninokninkin karamae nwowa sair. Mi iikam nhirim yim wi ta yaiya sair ninkpit boinmimauuwan inkam mi owi iki iikam nhirim sim. ¹¹ Mi ti hiriinan diminpai diminpaiyim yim Adi Komii siir naeyiuin sasair hauuwi krimiirin. Siya siir kwoin iirar napikin mi simiirin pi siir kwoinkar mi priihidnonkwokwo hauugi iikam imiirin. Iriig.

Iikam whiekak krima Krais siir piua saiir piu haimii haimiigim

¹² Krima ta sairin ina ninokninkinim krimiir piua kwiruwarga mi sair piu haimii haimiyyim kasa rani mi nim krima iikam Krais siirim nim krima ini piunan ywowim. Krima kasa rani mi krima ini piu kwiruwar ywowiskiyim. ¹³ Krimiir iikam nhirim yim Judami piugana saiirgim. Mi nhirim yim Grikmikim mi kimiir nhirim yim whisarii mii miriyyan iikamkim mi kimiir nhirim yim dimin whirki bi kinyiskaiigim. Mi nim krima ini nwiruwar ywowiskiyim iiya Adi Komii siir naeyiuin ini hanin krimiir kwoinai kwirii idwokaiiyin. Mi krimiirin nwiruwa nwowamin wi siya ninkamasu haiginiuwi. Adi Komii siir naeyiuin siya nikropkiyin siya ha nitin, siya kimidinya ini hanin krimiir kwoin imiir yauuni kwirii idwokaini. Mi krimiirin iripa siyar yinkamasu haiginiu nwiruwa nwowamin. ¹⁴ Krima ina ninokninkinim krimiir piuim kwiruwa rani. Niingaka. Sima hoimgakairgim. ¹⁵ Mi inkam nwiri iga ha boini, kara iina rani mi hiriinanki niuwi mi kara wi ti inkamin siir piu haimii nwo rani. Mi siir iga hiriinan boini, ya dimin komii rani, wi sair yai kipi wakae. Dimusi rani, ya ti inkamin siir piu haimiiga. ¹⁶ Mi inkam nwirni wiina

ha boini, kara nhwona rani mi hiriinanki niuwi mi kara wi ti inkamin siir piu haimii nwo rani. Mi siir wiina hiriinan boini, ya dimin komii rani, wi sair yai aiir kipi wakae. Dimusi rani, ya saeya ini ti inkamin siir piu haimii ywowa. ¹⁷Kara pi hiniina boini, krimiir piu irkaka nhwona arar nonkwokwokiswo mi krima dimin taeminim wi paniina pi wakae omokin? Mi krimiir piu irkaka wiin arar nwokiswo mi krima dimin taeminim wi paniin paniina pi whakin? Nim wi dig di ywowi. ¹⁸Adi Komii siya krimiir piu aiirin piu haimii kwiruwar bi nonkwokwokikin. Niingaka. Siya krimiir piu haimii haimii imiir nonkwokwowin mi simiirin ini yapa yapa maeyaugakar ywowaiginiuwın, siyar naingwokiyin saiir hiriinan. ¹⁹Mi krimiir piua saeya piu haimii kwiruwakiswo mi krimiir piua wi sibgu di yowi. Mi piugi piua ya wi papi pi yowin. ²⁰Krimiir piuim sima piu haimii haimii kwiruwa rani, simiir piu haimii haimiyyim kasa rani. Mi krimiir piuim ini kwiruwar ywowskiyim.

²¹Mi inkam nwirin siir nhwonan siir iina aiirin wi hiniina boin tani, krima kiriiram naingwo rani, krima, krima krimar mi owi ini mi owin. Mi ti hiriinan siyuin siir mwoin siir iga kwis owiirin wi hiniina boin tani, kara kowiiram naingwo rani kara, kanakanar mi owi ini mi owin. Niingaka. ²²Krimiir piu haimii haimii nhirim krima ha naingwowi, yim dimin komii rani. Mi krimiir piuim ti hiriinan piu haimii haimiyyim sima wara nwo karam nwowi mi krima wi kirie di ywowi. Niingaka. ²³Mi krimiir piu haimii nhirim nididgak krima nwowyiyim, krima simiirin iinokiinokin hiriayar hagiprakainanaeikim dimin taemini. ²⁴Mi krimiir piu haimii nhirim yim krima simiir bi haigiprakaiigim. Ti dimin hiriinanim yim Adi Komii siya nonkwokwokikim mi piu haimii haimii nhirim krima naingwowyiyim hiniin yim inigak rani, krima simiirin dimin miiyik imiilar higriniuwikim. Mi krima simiirin ha naingwowi, yim ini krimiir piu haimii haimii nhirim simiir haiburim. ²⁵Adi Komii siya ti hiriinan misi nonkwokwokikin, krima, krimiir. Piu imiirin wi haimii haimii pi nwowisi mi sima wi kwirni kwirnisi nwoki aingwoyimyokim. ²⁶Mi krimiir igrabin owinyaigi pikiyim mi siya urur prasae bi swoki kinkiikin piu kwirkaka pi warar ninkin kimpipisugi ta siya mi kimpipisugya sair hiriinan yio ini krimiir isidin saikar yinkin owin. Mi inkam nwirki kimpipisuwi mi isid whirkakin yio wi warar mi inkin kimpipisu irkakii saikar. Mi ti hiriinan siyuin, inkam nwirin siya maиргимайга nwowi mi nim krima wi maиргимайга saikar mi inkin owi.

²⁷Mi wim kima ti iikamim krimakar nwowim, nim krima ini Krais siir piua sair hiriinan ywowim. Krima irira nwinira ini siir piu haimii haimiinan ywowim. ²⁸Adi Komii siya siir iikam nhirim simiirin hiniina nimbigin, hiniina nwowam. Siya biiyin kam krimiir nimbigin siir aposel inkam nwowam. Mi krimiir mhoiyya siya kam nhirim simiir yimbin profet kam nwowam, yipiki Krais siir yai imiir ninomokninkin

haiginiuwiyim. Mi ti simiir mhoiiya siya kam nhirim simiir yimbin, iikam nowomwarkaiyiuwiyim Adi Komii siir yaimwokiyaimwo aiir. Mi sima wi wadie nwoki owim mi wi Adi Komii siirgisiir siyu iiir nwoki sibgu apim. Mi siya nimbingsiir sair mhoiiyan, siya iikam nhirim simiir yimbin, dimin kirie komii komiyyim simiir tiram mi nhirim iikamim yipiki maki niiyim simiir ninimniskii ikim mi nhirim iikam nhirim sim whindiriraerari ikim siyupai siyupaiyim sim mi nhirim iikam nhirmi kigriraowi ikim mi nhirim yaigina biiya sima ninokninkin karamaeya sair ninomokninkinan ikim. ²⁹ Mi tariinanin wi paniina tiri? Mi kima hiriayar naingwori ti kam whiekakim wi aposel kam kinar nnowi? Mi kima hiriayar mi aingwori, ti kam whiekakim wi profet kam kinar nnowi? Mi kima hiriayar mi aingwori, ti kam whiekakim wi iikam nowomwarkaiyuan inkam kinar nnowi Adi Komii siir yai air? Mi kima hiriayar mi aingwori iikam whiekakim wi dimin kirie komii komii kinar mi tiri? ³⁰ Mi kima hiriayar naingwori iikam whiekakim wi iikamim makak makakim wi simiirar ninimniskii swowi? Mi kima hiriayar naingwori, krima whiekakim wi yaiginim biiya krima ninokninkin karamae nnowim wi simiirar ninomokninkin digi? Mi kima hiriayar naingwori, krima whiekakim wi yaiyim biiya sima ninkpit boin karamae nnowim wi simiirar ninkpit boin digi? Niigaka. Adi Komii siya iikam krimiirin yapiyapi dimin hauugin irni nwirni ninan whinkinsisim. ³¹ Kara kimiir boinkii, kima ti dimin komii komiyyim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim iikam krimiir simiir dinokninkinki. Mi tapa kara kimiirin pi dimin kibi whirin iki dimin nhirim simiir haiburin pi siir boinkii, Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim krimiir, kima wakaeyokna apam. Iriig.

Iikamim irni nwirniyam naingwowyim Krimiir yaiga

13 ¹ Mi kara iikamim omom omomanim simiir yaigin imiir boini mi paekwosimi yaigin ikim mi kara nhirmiyam naingwokwo karam nnowi mi simiirin miyyik sibgu tir karamae mi owi mi ti yai hiriinan kara boinim yim wi naekak nwo rani. An wi inkamin ii whisarii priihain priihainiyin diminam hain karamae nnowiyin an wi siir hiriinan nnowi. ² Mi Adi Komii siir naeyiuin kirie kariir hauuwi mi kara ti Adi Komii siir dimin iiirin iikam imiirin wi hainingin boinmimauuwi. Mi kara Adi Komii siir aowa aowan dimin taeminim simiir ninomokninkini mi kara ti dimin taeminim simiir yaimwokiyaimwo imiir mi inokninkini mi kariir naingwo tibmiya kirie ha nnowi mi kara ti mhiu iiir boinkii, siya hapi maeyau gwir namwoiuam, kira damki mi kara simiirin hiriinan boinkii namam mi kara iikam nhiram naingwokwo karam nnowi mi kara wi miiyan inkam komii nwo rani. ³ Mi kara iinokiiokin kariir umirim nae naeya sainanaei iikam paeprikabim simiiram mi Krais siir

yai win kibi aiir boinmimauuwi mi inkam biyieyin krimiirin paeya ha nitoudnankaigii mi kara simiiram ha kiwakii mi krima paeki ha niuwaokaokii mi kara iikam nhirmiyam naingwokwo karam nwowi. Mi kariir mii kibya ya wi naekak nwo rani mi sima wi kariir whinkinsiis rani. Niingaka.

⁴ Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima simiiram in wi io nwosisau rani. Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima wi simiiram kigmair tani. Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima wi krimiir inig imiirar hainanprapras rani. Mi krima wi ha mi boin tani, kouwin ini krimar ywowin mi krima wi krimamar naingwona rani. ⁵ Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima simiirin wi siyu miiyiki miiyik iiirar tiri. Mi krima wi krimiir piu aiiramar naingwona rani. Mi krima simiirin wi io aisiima niksi osisau rani. Mi krima dimin biyie biyieyim iikam nhirkim tibumbuninkin haiginuwim krimiir wi simiir swoki aingwo rani. ⁶ Krima wi maigimaирga nwo rani, nhirkim dimin biyie tiri. Mi sima krimiirin dimin miiyikni tiri mi krima wi maigimaирga haini nwowi. ⁷ Mi dimin taemin biyieyim krimiir tiri, krima wi yaimin dimin nomboboин tani, nim wi yai mikrimar nwowi. Mi iinokiinokin krima wi dimin miiyikam ti aingwo, iki iikam nhirim simiiram. Krima wi nhami nhami kipi naingwo dimin miiyik miiyikim Adi Komii siya krimiir tiranin siiramin. Krima kirie hiriayar dwoyokiyokii mi hiki ti dimin biyie biyieyim krimiir nimbiniyim simiirar timi hai.

⁸ Mi ti kwoin hiriinanin iikam nhirmiyam krima naingwokwonanaeiyin yio wi hiriayar nwoyokiyokiii. Mi mhoiiya ta ii aeya nimbinii mi krima wi ii priei boinmimauu rani, Adi Komii siir yai aiirin. Mi mhoiiya ta ii aeya nimbinii mi krima wi ii priei boin tani iki yaigin nhir imiirin. Mi ti dimin taeminim ti krima naingwowim hiniin yim wi hiriayar namyokiyokiyyami, yim wa digii. ⁹ Mi tariinanin krima ti diminim simiirim sibgu aingwo rani, krima simiirin komii naingwo rani. Mi tariinanin krima ti Adi Komii siir dimin mwoki mwowim ini haini boinmimauunamim ti digworaekwowim mhoiiya nimbiyamanim. ¹⁰ Mi mhoiiya ti dimin taeminim digi dig nwowanin yim wi simbi nimbiyami. Mi ti diminim ti hindara nwosisaeiyim, ti krima naingwowim hiniin, yim dimin kibiki kibikim, yim ti digworaekwowim yim wa digiuguski.

¹¹ Mi iiya kara yinism sapisapar nwowa kara yinism sapisapnan boinkin. Mi iinokiinokin kara boiniyim, kara pa ninokninkini diminpai diminpaiyim ti yinism sapisapim diminpai diminpai ninokninkiniyim simiir hiriinan. Dimusi rani, kariir kwoinin yinism praigakni kwoinan nwokin. Mi tariinanin kara inakamae komii bidi yasae okiyin. Mi ti kwoin hiriinanin yinism praigananin kara siir wara nonkwo rani. Yio ti hiriinan kwoinin, yio bidi digiyin. ¹² Mi tariinanin krima Adi

Komii siir dimin taeminim hoimgak naingwo rani, ti iikamim yipiki simiir aknainim opnain iokaka saiir nonkwo kigiyim simiir hiriinan, digworaekwo whiekakim whauuriyinan bi nwokim. Mi mhoiyya krima Adi Komii saika nwowi mi krima wi haini sibgu inokninkini, diminin Adi Komii siya naingwowiyin kougi kou nwowin ta Adi Komii siya ninokninkina iikam whiekak krimiir saiir hiriinan. ¹³ Mi ta ii aiirin, tiki siyu whoimim yio wi hiriayar niki okripkaii mi ti siyuim yim hiniingim, krimiir naingwo tibmiiya ini Adi Komii siirgisiiramar naingwo hiririu. Mi krimiir kwoin komiiyin ini ta nimbina Adi Komii siya nimbina ini saliramar naingwo tibmii kiin iskiya mi krima ini Adi Komii siya mi iikam ikim, ini simiiramar naingwokwo iskiyim. Mi ti dimin komii komii whoimim yim wi digi rani mi whirin yipikin kougi kou nwowin yio minkin, iikam nhirmiyam naingwokwonanae. Iriig.

**Mi dimin miiyik miyyikim yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim
krimiir yim ini iki dimin taemin nhirim simiir haiburim**

14 ¹ Mi iikam kima biikibiiyin iikam nhirmiyam daingwokwo. Yio tiriiginin kougi kouwin ini siya ywowin. Mi kima Adi Komii siiramin diminamin wi hiriayar nwoki naingwokwokripkaiyim kimiir hauuwam siir naeyiuin siir hirankin. Mi ta kirieya siya hauugiya ti dimin simiir boinmimauuam yim Adi Komii siya bidi yiisiimauuim iikam imiir mi takar kirieya ini iki kirie nhirim simiir haibura. ² Mi ti iikamim yipiki yaiginpai yaiginpaiyim sim yaiyim sim boiniyim, yipiki sima ninokninkin karam nwowim, sima iki iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwam bi tirkim yio Adi Komii siirgin ti sima boini. Mi iikamim wi ninokninkin tani ti yaiyim sima boini, simiir yaimwokiyaimwowim Mi Adi Komii siir naeyiuin siya kirie ti iikam imiir hauwi mi sima wi ti aowa aowan dimin taeminim iikamki ninokninkin karamae nwowim wi simiir boini. ³ Mi ti iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuiyim, sima iikam imiirin minam boini, kirie simiir hauuwim, simiir kwoin imiir kirie haiyiniuwam. Mi ta simiir yaiya, iikam imiirin wi saeya kiprid haiginiuwi yipiki simiir kwoin imiiri naingwoiyimokiyim wadie sibgu owam. Mi ta hiriinan yaiya wi simiir nwoki wokmaihaiginium. ⁴ Mi iikam yipiki yaigina Adi Komii siir naeyiu ieya hauwa simiir saiir boini, sima wi dimin taeminim sima simar swoki kinsiisnaeiyim wi simiir boini. Mi yipiki Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwi iki iikamim simiir, sima wi iikamim Adi Komii siir piugana saiirim wi simiir whinkinsiisi kirie simiir naingwo tibmiiya saeya nwowim.

⁵ Kara ha naingwovi kima iki yai nhirim kima ninokninkin karamaeyim simiir boin mi kariir kwoinin ha naingwovi, kima whiekakim Adi Komii siir yai kibya saiirrar boinim. Ya tariigina

ya dimin kirieki kirie waiwiiya tirana, saeyaирга. Mi ti iikamim simiir yaiyim yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuim, yim ini ti iikamim yipiki yaigin kwirni yaiyim sima ninokninkin karam nwowim simiir boiniyim ini simiir haiburim. Mi inkamin yipiki ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa saiir sibgu inkpit boini kimiirin mi tiriiginim sima iripa kimaka haingiriyu owi mi taka yai hiriinanana ya wi Adi Komii siir yaiya saiir hiriinan nwowi.

⁶Ti kariir nomiiyauim, mhoiiya kara kimiiram niti, kimiir kignakiyam mi kara kimiirin yaigina yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwa saiir nini boini kimiirin mi kara wi kimiir whinkinsiis haiginiu rani. Mi kara kimiirin dimin nhirim Adi Komii siya niisiimauuwim karir, kimiir boinmimauuwi mi kara Adi Komii siir yaimwokiyaimwo nhir imiir mi isiimauuwi, yim tiriiginim, yim nikrani kimiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwi.

⁷Mi inkamin yipiki ii haini mi siya sibgu hain karamae nwowi mi iki iikam nhirim sima wi sibgu wakae sibgi rani. Niингака. Mi iripi hiriinan, inkamin irii sibgu tio karamae nwowiyin mi siya mwai wi sibgu wao rani mi iki iikam nhirim sima wi sibgu wakae sibgi rani. Mi ti dimin whiso yio wi miyyiknan nwo rani, wi biyieki biyie nwowi. ⁸Mi inkamin iiyin sibgu hain karamae nwowi mi iikamim sima wi paniina ninokninkini, sima yaiiyam nami? Niингака, sima wi ninokninkin tani. ⁹Mi ti hiriinan siyu kaimwowin mi iikamim sima yaigin kwir boini, yipiki iikam nhirkim ninokninkin karamae nwowa mi ta simiir yaiya wi tiki iikam nhirim simiir kiyopsibgi haiginiuwi. ¹⁰Mi ti nu iiirin, hinda tindan yaiginim kasakasa rani, siir nwowim. Mi ti yaiginim yim yaimwokakinairgim. ¹¹Mi hiriinanki niuwi mi kara ti diminim inkam nwirki boinim kariir, kara wi ninokninkin tani. Mi siya wi ha naингowi, kara om whiran inkamkin. Mi an kara wi ha mi aingwoi siya om whiran inkamkin. Mi krima wi iripa boin tani. ¹²Mi ya tariigina ya hiriinansika. Dimusi rani, kima minam naingwokim, kiriepai kiriepayim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim miipai miipaiyim sim miriiyam. Mi hiriinanki niuwi, kimiir kwoin komiiyin wi ti kirieyim simiir haiyim daingwo siir hiranki miipai miipai imiir miriiyam. Mi hiriinanki niuwi, Adi Komii siir iikamim simiir kwoinim wi hiriinan saeya kirie haiginiuwi.

¹³Mi iikamim sima yaigin kwir boini, yaigina sima ninokninkin karamae nwowa saiir mi sima wi Adi Komii siiramar ti swoki srii kirie simiir hauuim. Mi sima ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa wa nwoki sibgu anaakninkii haiginiuim iki iikam nhirim simiir. ¹⁴Kara ha boini, siya wa tiri ta saiirin. Dimusi rani, kara Adi Komii siiram kwisboini mi siir inig iir hainanpraprası, ta yaigina kara ninokninkin karamae nwowa yipiki Adi Komii siya hauuwa kariir, ya kariir kwoinbudin sasar

naingwo kwisboini mi kariir kwoin in yio ini hindira priiyakiiriririn.
15 Mi hiriinanki niuwi, kara Biiyan Inkam Komii siiramin wi kariir kwoinbud ieya kwisboinkii mi kariir kwoin in iripi hiriinan. Mi mwai kariir kwoinbud ieya mi waowi mi kariir kwoin in iripi hiriinan, yio wa mi waowi. **16** Mi kira nhwo kwisboini Adi Komii siiram mi siir inig iiir mi hainanprapras iki yaigin nhirim ti iikam ima ninokninkin karamae nwowim simiir mi sima wi paniina ninokninkini ta kira boina saeya wadiekii niuwi mi sima kiriirin wa nwoki boinim hiniin, tariigina ya yai mwoki yaimwo aeyairga. Mi kira yaigin kwirniyin wi hiriinanar boini, ha? Mi siya ta yaiya kira boina sair yaimwokiyaimwowa wi ninokninkin tan. Niingaka. **17** Mi kira hiriinan tiri mi kira Adi Komii siir inig hiriyyar sibgu hainani mi ta kiriir yaiya iki iikam nhir imiirin wi paniina whinkinsiis haiginiuwi?

18 Kara Adi Komii siirin minsi boin wadiekii, kara iki yaiginpai yaiginpaiyim sim boinikin. Mi ti yaiginim kara boiniyim kima ninokninkin karamae nwowyim simiirin yi kara bidi haiburin. **19** Mi kara iikam nhirim Adi Komii siir piugana sairim simaka nidiwowi mi krima iripa ha haingiriyu owi Adi Komii siir inig hainanam mi kara biiyin ha niki aingwowi, kara diminin priei kipi boin yaigina krima ninokninkina sairin mi ya tariigina wi simiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim wadie sima sibgu owam. Kara simiirin wi dimin whiekak boinmimauu rani, yaigina sima ninokninkin karamae nwowa sairin. Mi tiki yaiyim yim wi simiir whinkinsiis haiginiu rani.

20 Ti kariir nomiyyauim, diminim kima naingwowyim, kima yinism praigakni kwoinan kipi naingwo. Kima inikamaeni kwoinan dwo. Mi dimin taem in yeyim iikamkim sim napiyim simiir warar dinkin aingwoyokiyokiigi, kima simiirin digiumii haimriiyiugig. Mi ti hiriinan siyuin siir hindara daingwo owouu iuguski, yinism iniiyibar niki owiyin siir hiriinan. Mi dimin miyyik miyyikim yipiki kima naingwowyim, yim ini inikamaeki sibgu aingwo omokiyim kwoin miyyikin ini simiir hiriinan ywowim. **21** Mi Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii hir nwowa biyya profet Aisaiaki si winkiya, ya iikamim yaigin kwir boiniyim simiirin hiniina boinkikin,

kara, Biiyan Inkam Komiigin, kara pi ti iikamim yipiki Isrel

simiir nuin siir hiranim simiirin pi yaeya yaigin boini, iikamim yipiki om whiranim sima simiir boinam. Mi yaigina kara simiir hauwi mi sima wi kariir yai imiir boinmimauuwi. Mi kariir iikamim sima wi kariiram naingwo tibmii kiin tan. Niingaka.

22 Mi hiriinanki niuwi, ti yaiginim yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya hauugiyim kimiir, sima iikam hauugiyim kimiir, sima iikam kimiir whinkinsiis haiginiuwi, yipiki Adi Komii siir yai aiiram naingwo tibmii karamae nwowim mi sima wi sair

wakaeyam nwoki aingwowim. Ya wi tiriiginim yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmiiyim wi simiir wara whinkinsiis haiginiu rani. Mi wi ti iikamim yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiin karamae nwowim wi simiirarar hauuwi. Mi yim tiriiginim yim sima ini hiriayar naingwowim Adi Komii siya kaimwokikaimwowaargin. Mi Adi Komii siir naeyiuin siya inkami kwoin hiurworwokaii, dimin taeminim sima niisiimauuwim simiir boinmimauuwam, yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmiiyim simiir whinkinsiis haiginiuwankim. Mi hiriinanki niuwi mi wi simiir kwoin imiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim siiraramar nanaokoukaowim.

²³ Mi Adi Komii siir iikamim sima iripa haingiriyu owi mi sima yaigina sima ninokninkin karamae nwowi saiir boini mi iikam nhirim yipiki ta yai aiir wakae ninokninkin karamae nwowi mi iikam nhirim yipiki Krais siiram naingwo tibmii karamae nwowi mi sima ha napninopkainaniyim mi sima wi ha boini, ti iikamim sima pi whaowaei. ²⁴ Mi omkakim Adi Komii siir yai aiirrarar boinmimauwi, yaigina sima ninokninkina saiir mi iikam nhirim yipiki Krais siiram naingwo tibmii karamae nwowi ini hanin simiir kwirii idwokaiyim mi ti yaiyim simiir mi wakae karamae mi owi mi siya wi ha naingwo, siya dimin miyyiknan bi tirkin. Mi ta hiriinan yaiya siir kwoinin wi saeya hiugrimkripi. ²⁵ Mi ti yaiyim siir kwoinau hir nwokaiyim yim siya bi niki inokninkinwaokin mi mhoiyya sima wi idowiyyar nwowiguski. Mi siya niti, siya ogmwo wa nini hiuni mi siya wi Adi Komii siir inig iiir hainani mi siya wi ha boini, tariigina ya kaimwoki kaimwoka, Adi Komii siya ini simaka nwowin. Iriig.

Sima iripar haingiriyu o Adi Komii siir inig iiir sibgu hainanam

²⁶ Iikamim yipiki kanaka ninkin apninopkai miriyyim Krais siir mii aiir, kima wakae! Mi iiya kima iripa haingiriyu hainani Adi Komii siir inig iiir mi kima wi hiniina tir. Nwirin yio wi mwai dokwo wao mi nwirin yio Adi Komii siir mii imiir dowomwarkaiyiu mi nwirin yio wi yaiya Adi Komii siya niisiimauwa siir, yio wi saiir boinmimau mi nwirin yio wi yaigina kima ninokninkin karamae nwowiya wi saiir boin mi nwirin yio wi yaiya saiir ti swoki inkpit boinki kimiir mi kima whiekakarin wi hiniina tir. Mi kima wi iikamim yipiki hapaiir nwowim wi simiir kwoin imiirsi daingwoyimyok mi kima ta saiirin hiriinanar tiri mi Adi Komii siir iikamim simiir naingwo tibmiiya wi kirie hiriinan saiir nwowi. ²⁷ Mi sima yaigin kwira kima ninokninkin karamaea saiir boini mi saiirin nwiski mi boini mi nwoimgi mi boini ini mi owin, sima simar timi boin. Mi wim kima whiekakim simiirin wara boinam kipi naingwo. Niingaka. Biyyin inkam nwirki tiki boin

mi nwirin yio mhoii timi boin. Mi siya sair boini mi ta yai aiirin wi nwirki ninkpit boinkii kimiiram. ²⁸ Mi hapaiirin inkamki ta yai aiir ninkpit boinan inkam karamki niuwi mi inkamin yipiki yaigina kima ninokninkin karamaeya sair boinin siya kimaka ninkin idwokaii mi siya wi ti yaiyim simiir kipi swoki boinmimin, siya hinda yaimikrimar didwo. Mi mhoiiya siya wi sasar boin Adi Komii saikan. ²⁹ Mi yaiya Adi Komii siya niisiimauwa simiir, ya nwis mi nwoimuwar kar timi boin sairin. Mi iki iikam nhirim yipiki hir nwowim, yim ta yai aiiram maugi mi sair hidgi, tari ta yaiya sair yai mwoki yaimwowim ini Adi Komii siir yasi hiririu, iyie? Siir tani. ³⁰ Mi nwirin yio wi hindara boin mi Adi Komii siya ti yai imiirin wi inkam nwirni niisiimauwi. Mi siya wa ninsiin okwokii ti yai imiir ninkpit boinkiyam mi inkamin bii boinin yio wi hindara didwo tani. ³¹ Mi hiriinan tiri mi kima Adi Komii siir yaiya wi nwinwira nwinwira dokwo boin. Mi ta hiriinan saiarsika mi kima whiekakarin wi nwokii inokninkinim Adi Komii siir yai airin mi kimiir naingwo tibmiiya wi kirie nwokii owim. ³² Mi ti iikamim yipiki ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya priihauuwim simiir hawaii, Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwim mi sima simiir kwoinim mi simiir yaiyim simiirin sibgu kigrirao. ³³ Dimusika? Adi Komii siya dimin taeminim iripa bi nitapiyokin. Niingaka. Adi Komii siya ha naingwo, kima iripa haingiriyu owim, siir inig iir hainanam mi kwoin miyyik haiyam mi sibgu idwowim mi kwoin hiinsima nwowim mi kwoin whirkiwhiruwa nwowim. ³⁴ Mi tiki wig hiriinan sima iripa kimaka haingiriyu owi Adi Komii siir inig iir hainanam, yim sima hinda yai mikrimar dwo. Mi nim krime pi simiir kigninkin boin tani iki iikam nhirim simiirin naingwo tibmii kiinyim simiirin. Mi ti dimin siir boini, siyu komiiyin Adi Komii siir yokwo aiir nwowin yio hinina boinkin, wigim bii sima nidwokaii, sima wi inkamim inig komigakim wi simiir hiriinan kipi nwo. ³⁵ Mi sima dimin ninokninkinam tiri mi sima wi simiir omaka hiriir dam mi simiir kam imiirin wi hir tini sriiyu ti dimin Adi Komii siir yai aeya boina sair yaimwokiyaimwowa. Ya hiriinan siyu siyu miyyik rani, iiya kima Adi Komii siir inig hainaniyim siir omaka aiir mi wigim sairar kipi boin.

³⁶ Mi kima kariir yai aiir wakae karamae dimusi nwowi, ti kara boinkiyim wigmi mi wim kima simiirin kimidiniya yaeya yai boin? Mi kima hiriayar naingwo, Adi Komii siir yaiya biiyin kimiiram arar nitka, aniya? Niingaka. Mi iikamim Adi Komii siir yai aiir ninokninkinim ini kima kimar ywowskiyim, aniya? Niingaka. ³⁷ Mi kimiir nwirin ha naingwo, siirin yai Adi Komii siya hauugin mi siya ha mi aingwo Adi Komii siir naeyiu siya siyar naingwo hauugin kiriepai kiriepaiyim siirin mi siya wa dinokninkinki, ta yaiya kara winkiya kimiiram kimiirin Adi Komii siya nimbingikin ta yai aiir wakaeyoknam. ³⁸ Mi ti hiriinan

inkamin ta yai aiir nikwowaaisii mi wim kima iripi hiriinan, wi siir timi ikwowaaisii.

³⁹ Mi hiriinanki niuwi mi ti kariir nomiiyauim kima ti dimin taeminim Adi Komii siya niisiimauuwi kima boinmimauuwam, wi simiir simiirar daengwokwonanae mi ti kamim yipiki wi yaigina kima ninokninkin karamae nwowa saiir boini mi kima simiirin wi ighbid kamyau kipi hai. ⁴⁰ Mi kima Adi Komii siir inig iiir hainani mi iki dimin taeminim simiirin sibgu sibgu tir mi sibgu sibgu kiiriimdiyu haigin. Mi iikam whiekakim diriiyar kipi boinswo. Niingaka. Iriig.

Pol siya Krais siya naonama mi siya swoki insiin idwowa saiir boinkin

15

¹ Mi tariinanin ti kariir nomiiyauim, kara minan naingwoni, kima ta yai win kibya yipiki biigi bii kara boinmauuwa Jisis Krais siira, saiir daengwowarkaagi. Kima ti yai imiir wakaeyim mi kimiir kwoinim ini kirieyar ywokiyim. ² Thi, ini ywokiya ta yai win kibya kara kimiir niki boina mi kima sairin hiriayar nonkworinukripkaii mi kimiirim wi saeyer nanmaiwarkainaesi. Mi hiriinan karamae kipi niuwi mi kima wi hindara priinaingwo tibmii kiini.

³ Mi yaiya kara Jisis Krais siir hiranki kara haiya ya kara bidi boinmimauuwa kimiir. Taka yaiya ya yai whoimoni rani. Mi ta yaiya ya hiniina boinka, Jisis Krais siya krimiir dimin biyieyim simiirsi naokin, ta sima winboinkiya biiya Adi Komii siir yokwo aiir saiir hiriinan.

⁴ Mi siya ha naonamin mi sima siirin kimidiniya ienau haingikaigi mi ii kwoimaka siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwoki. Yim sima biiya ta Adi Komii siir yokwo aiirin ti hiriinan dimin kaimwo imiirar mi winboinkikim. ⁵ Mi iyya Adi Komii siya Jisis Krais siir hidninsiin idwowa mi siya biiyin Pita siir hiriir yimbiam mi mhoiiya siya siir aposel kam iuur nwiso simiir hiriir yimbiam. Mi sima siirin warar bidi mi kigiyim.

⁶ Mi mhoiiya, siya iikam whiekakim naingwo tibmii kiiniyim simiir hiriirin idowiayar yimbiam mi sima ini siirar mi kigim. Mi ti iikamim yipiki siiram naingwo tibmii kiinim mi siir siyu iiir napim, 500 bidi haiburim. Mi ti iikamim simiir nhirim yim ina niki owim mi nhirim yim bidi yaokaowim. ⁷ Mi mhoiiya siya Jems siir hiriir yimbiam mi siya siirin bidiyar mi kigiyin. Mi siya siir aposel kamim simiir hiriirin ha mi imbiyamim mi sima siirin bidiyar mi kigim.

⁸ Mi mhoiggi mhoiiyin siya ha nitin, kimidiniya kariir tiriir yimbini. Mi kara siirin bidiyar mi kigiyin, yinisimin siir yopiiya siirin siyiumwoni naokaina karam nwowyiin siir hiriinan. ⁹ Dimusi rani, kara ini aowa ywownin kara inigak bi nwokin. Mi an kara ini ti Jisis Krais siir aposel kamim simiir aowa ywownin. Dimusi rani, biiya Adi Komii siir iikamim hinda tinda nwowim simiirin kara tirbugim. Mi kara tariinanin ti hiriinan kwoin asi naingwoni. Kara inkam paigipaii rani, Jisis Krais

siir aposel inkam nwowamin. ¹⁰ Mi dimusi rani, kariirin Adi Komii siir naingwobumbuwa, saeyer nitmaisok okwokin mi kariirin saeyer kinsiis haiginiugin. Mi tariinanin kara ini Jisis Krais siir aposel inkam nwowin. Kariirin kwoin miiyikin Adi Komii siya hauugin mi siya whisarii bi nwokiyamkin. Niingaka. Kara mii komiiya siya hauuuwa saiirar miriiyin mi ta miiya kara miriiya ini iki iikam nhirmi miiyim simiir haibura. Kara ta miiya kana kanar bi miriigin. Niingaka. Adi Komii siir naingwobumbuwa saeya kanakar nwoka. Mi taka ii aiirin, ta naingwobumbuwa ti mii imiirin sasar miree iskika. ¹¹ Mi ti diminin yio dimin Komii rani. Dimusi rani, krima whiekakin kimiirin ta Adi Komii siir yai kibi aiirrar mi boinmimauugim. Mi ta yaiya saeyairga kima naingwo tibmii kiina. Iriig.

Iikamim naokaowim wa swoki insiin idwodwovi

¹² Mi ta yaiya krima boinmimauuwa saiir yaimwokiyaimwowa ya hidniinga. Hya Jisis Krais siya naonama, siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo. Mi hiriinanki niuwi mi kimiir nhirim hiriinan dimusi boinkim, iikamim yipiki naokaowim sima wi swoki insiin idwo rani. Mi sima ti hiriinan boinim, sima ini habwowhaenan ywowim mi sima ti hiriinan yai biyie asi boinkim. ¹³ Mi simiir yaiya kaimwokiswo mi ta Jisis Krais siya naonama Adi Komii siya siirin wi di swoki hidninsiin idwovi. ¹⁴ Mi ta Jisis Krais siya naonama mi Adi Komii siya siirin hidninsiin idwo karamkiswo mi ta Adi Komii siir yaiya ta iinokiinok krima boinmimauuwiya saeya wi naekak di ywovi. Mi hiriinankiswo mi kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siir yai aiiram nwowa ya wi naekak di ywovi. ¹⁵ Mi ti iikamim simiir yaiyim sima yai kaimwokiswo mi ta yaiya iikam imiir krima boinmimauuwa Adi Komii siir mii imiir, yim wi pi yiksisaeyin. Dimusi rani, nîm krima iikam imiirin min nowomwarkaiyiugim, ta Jisis Krais siya naonama mi siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwowa saiir. Mi simiir yaiya saeya yai kaimwokiswo mi Adi Komii siya ti iikamim naokaowim simiirin wi hidninsiin idwo rani, omwai hiriayar waiyayokiyokiyamin. Niingaka. ¹⁶ Mi Adi Komii siya ti iikamim naokaowim simiir hidninsiin idwo karam nwowi mi wi iripi hiriinanar pi mi tirin, siya Jisis Krais siirin wi di mi hidninsiin idwovi, iiya siya naonama. ¹⁷ Mi Adi Komii siya Jisis Krais siirin hidninsiin idwo karam nwokiswo ta siya naonama mi ta kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siya namaiwarkaina kimiir ya wi dimin komii di ywovi. Mi hiriinan nwokiswo mi wim kima wi iikam miiyiknan di ywovi Adi Komii siir whwonkam idan. ¹⁸ Mi ta yaiya ti iikamim sima boina saeya kaimwo nwokiswo mi Adi Komii siya iki iikamim naokaowim simiirin wi hidninsiin idwo rani. Mi mhoiyya ti iikamim naokaowim, yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiinim, sima wi omwai Adi Komii saika

waiayokiyokii rani, sima wí hiriayar nonkwobumbuninkin iuguski.

¹⁹Krima Krais siiram daingwo tibmii kiin mi siiram dwokwokin. Mi krima siiramti iiyim ti tariinan krima nwowim ti nu iir, simiiraramar nwokwokini siramin, krimiir whinkinsiis haiginiuwam mi krima wi iikam miiyiknan nwo rani, nim wi siyu biyieki biyeyin si nnowi. Mi mhoiiya krima naowi mi krimiir naingwo tibmiiya Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiina, ya wí krimiir whinkinsiis haiginiu rani. Mi mhoiiya iki iikam nhirim krimiirsiyin wi naingwoyimyok prasae di kini. Mi sima krimiirin wi hiniina pi boinin, krimiir kwoin in yio ini biyie yowwin.

²⁰Mi sima wí hiriinan di boini. Dimusi rani, Adi Komii siya mhoiiya wi krimiirar mi whinkinsiisi. Adi Komii siya Jisis Krais siya naonama mi siya siirin bidiyar swoki hidninsiin idwowin. Ya ta yaiya ya yai kaimwowaирга. Mi dimusi rani, Adi Komii siya hiriinanar тиркин.

Mi krima ta sairin ina ninokninkinim, siya ti iikamim naokaowim simiirin wa mi hidnisiin idwo. ²¹Mi tariinanin, dimusi rani, ti inkam nwiruwan Adam siir dimin biyieya saiirsika, iikam, whiekakim wí asi naokaoyokiyokii. Mi yio ti inkam nwirin Jisis Kraisin, yio dimusi rani, yio siir mii aiirsika mi ti iikamim naokaowim, simiirin wi Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo. ²²Mi iikamim Adam siir yiinie nnowim, nim krima iriipi hiriinan nim krima wa mi aowi, krima wí ii priei nwo rani. Mi ti hiriinan siyuin, iikamim yipiki Jisis Krais siir piugana sairim yipiki wí mhoiiya naowi, Adi Komii siya krimiirin wi yaripar swoki hidninsiin idwodwoswokii iripa saika sibgu oyokiyoki kaeyamam. ²³Mi siya krimiirin wa swoki hidninsiin idwo iiya siir kwoinkar naingwowi krimiiram sair. Jisis Krais siya biiyin krimiir dimin biyie imiirsi naowin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo. Mi mhoiiya Jisis Krais siya swoki iti mi krimiirin wi Adi Komii siya swoki hidninsiin idwo, yipiki, Jisis Krais siir piugana sairim.

²⁴Mi iiya Krais Jisis siya swoki iti mi ti dimin taeminim yim wa digii mi digworaekwom tnuin siir kigirkakiyim simiir kirleyim yim wí siyar digiguski. Mi kamim bii nnowiyim mi gavmani inkam ikim, yipiki siir mii inaka nantamyiriyirim mi Setan ni isidin yio iriipi hiriinan. Mi Jisis Krais siya siir iikam imiirin mi digworaekwo ikim, yim siir Adin, Adi Komii siir hauugii mi yio siya wí inkam komiinan namidwokaiyuwi simiir kigirkakamin. ²⁵Mi simiirin wi Jisis Krais siyar kigirkaki mi wi ta iiya siya siir sau omom iir hainururgi, wi sairar nadigiuwi mi siya simiirin wi hiriayar nonkworinu kripkaii siir whinkwo paekwoni. ²⁶Mi diminim mhoigimhoii siya tirbugii, yio krimiir naoni siyu ieya mi yio ti diminin yio wí hiriayar digiguski. ²⁷Dimusika? Adi Komii siir Yokwowa ti dimin iirin hiniina boinka, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim Jisis Krais siir iinarar bidi yonkwo digim. Mi ta yaiya ya ha boinka, ti

digworaekwowim yim ini Jisis Krais siir whinkwo paekwoni aowa arar nwowim. Mi dimusi rani, Adi Komii siya digworaekwowim Jisis Krais siir whinkwo paekwoni aowa kinar ywowim. Mi ta hiriinan saiirsika, Adi Komii siya wi Jisis Krais siir whinkwo paekwoni nwo rani. Niingaka. ²⁸ Mi Adi Komii siya ti digworaekwowim Jisis Krais siir whinkwo paekwoni aowa kina nwodigi mi yio siyarin Adi Komii siir yinisiimin simiirin wi siyar kigirkaki. Mi yio Jisis Krais siyarin wi siir Adin siir whinkwo paekwoni nwo. Mi digworaekwo whiekakim simiirin wi Adi Komii sasar kigirkak swowi.

²⁹ Mi yim ti iikamim yipiki ha boinim, Adi Komii siya iikamim naokaowim simiirin wi swoki hidninsiin idwo rani mi sima wi piki hiniin siyuin op siorsi baptais haiginiuwi, iki iikamim naokao imiirin? Mi simiir yaiya saeya kaimwo nwokiswo mi Adi Komii siya wi iikamim naokaowim simiirin wi hidninsiin idwo rani. Mi sima iikamim naokaowim simiirin wi op paniina baptais haiginiuwi iikamim naokaowim mi wi piki hiniin dimin kibiyin si nimbiyami, ti dimin iiarsiyn, ha? ³⁰ Mi simiir yaiyim sima yai kaimwo nwokiswo mi krima Jisis Krais siir iikamim simiirin wi hirii hirii dimuam boininaei ta Adi Komii siya simiir hidninsiin idwowana Jisis Krais siir hidninsiin idwowa sair hiriinan sair. Mi iikamim yipiki naokaowim, sima swoki insiin idwo karamae nwo. Mi nim krima wi Adi Komii siir mii aiir mirii rani mi wi iki iikamim yipiki krimiir nisomaowam tirim wi simiiram nam tanii. Niingaka. ³¹ Ti kariir nomiyyauim, iikamim iinokiinokin kariir nisomaowam tiri. Dimusi rani, wim kima ini Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais ini siir piugan aiir nwowim. Yio ti diminin, yio kariir kwoinin mairstimairsta, siya nwo. Yio siir dimin mwokimwo iedy mi ta hiriinan saiirsika, kara ta yaiya kimiir asi boinkika. ³² Mi kara nuan inkamim simiir kwoin ara nwokiswo mi an kara wi iki mwanthu mi wra minim om Efesas hiranim simaka bidi pimi intiowin. Mi kara wi piki hiniin dimin kibiyin siir ti haii siir hirankin, ha? Mi kaimwoki niuwi, ta yaiya iikamim naokaowim yim wi swoki insiin idwo rani. Mi krima iikam nhirim simiirin wi hiriinanar kigninkin boinkii, daengwo, owouugi mi mhoiyya krima naemin naei mi opmin kwiyaei mi krima ha naonami mi nim wi hindara nwoki diguskiyim. Mi ti hiriinan boiniyim sima, sima yai miiyikni boin tanii, nim krima ina ninokninkinim. Krima ti sima tira, sair hiriinan kipi tir.

³³ Ti yaiyim simiir wakaeki, iikamim yipiki kwoin bibiyie naingwowim wi sima kiyipsibgi haiginiuwi iki iikamim yipiki simaka napriririm simiir kwoin imiirin. Yim tiki yaiyim yim yaimwo imairgim. Wim wi nhirkim pi kiyipsibgi haiginiuwisi kima sibgu daengwo mi simaka kipi napririr. ³⁴ Wim kima kipiinan bi nwokim mi kwoin miiyik bi naingwokim mi kima waru dimin biyeyim kima tirim simiirin digiumii haimriiuyig. Mi kimiir nhirim yipiki Adi Komii siir yai aiir ninokninkin karamae

nwowim simiirin kara pi ti hiniina boini mi kima wi nididkakar nnowi. Iriig.

**Mi iikamim naokaowim sima swoki insiin
idwodwowi simiir piuim yim wi sima nnowi**

35 Mi kam nhirim yim wi hiniina boini, ta yaiya iikamim naokaowim simiir boina sima swoki insiin idwodwowam, ya yai paai rani. Mi iikamim naokaowim sima wi paniina swoki insiin idwodwowi? Mi sima wi paka hiniin piua sae haii? **36** Mi sima hiriinan boini mi an kara wi hiniina boini, kima inkam paai rani, wakae! Mi kira dimin whirni nid haingikaii mi siya wi aisiima nik i whaksisauu rani. Mi mhoiyya siya ha kinanpiyiknaiinii mi wa mwriinanaiinami. Mi kima dimin nidin opkak nnowiyin siir haingikaii mi siya wi swoki whak rani mi wi mi mwriinanaiinam tani. Mi iikamim yipiki naokaowim sima wa swoki insiin idwovi, ti dimin nidin waibrosin kima haingikaigiyin mi ha whaknanaiiniyin siir hiriinan. **37** Mi diminin kira haingikaiiyin siir nidin nid komii rani. Kira nhwo iiir bi ninkinkin. Niingaka. Mi iiya kira nid iiir haingikaiiyim mi mhoiyya pi nhwo ieya whaknanaiinii. **38** Paenid nhirin yio si piua pi sai mi owi mi nhirin siyin yipi sai mi owi. Mi Adi Komii siya hinda siir kwoin ara naengwokiyin mi ti diminpai diminpaiyim simiir nhwoim ina yimbimbiyyamim.

39 Mi diminpai diminpaiyim sima piu kwiruwa bi nwokim simiir piuim ini kipa kipa ywowim. Inkamim yim sima piu mi nuan wraisuim yim sima piu mi ipiyinim yim sima piu mi anasuum yim sima piu.

40 Mi ti diminpai diminpaiyim yipiki ninomor kou hir nnowim, yim simiir piuim yim ini sima mi owim. Mi tiriiginim yipiki ninomor kou hir nnowim, simiir dimin kirie kibi kibiyim paenan niuyaeyim yim ini sima ywowim. Mi tiriiginim yipiki ti nu iiir nnowiyim yim simiir dimin kirie kibi kibiyim paenan niuyaeyim yim ini sima mi owim. **41** Mi yio bieni dimin kibiyin paenan niuyaeyin yio ini sai mi owin mi bwani dimin kibiyin paenan niuyaeyin yio ini sai mi owin mi nauun whiekakim yim iriipi hiriinan, sima whiekakarin iripa bi mi okim nhirim simiir kirieya paenan niuyaeyi ini nhirim simiir imiir haiburim.

42 Mi iiya Adi Komii siya iikamim naokaowim simiir hidninsiin idwovi, simiir kwoinbudin omwai hiriayar waiyayokiyokiiyam, yim wi ti hiriinan nnowi. Krimiir piuim ini ti dimin nidim krima haigiiyim numir ini simiir hiriinan ywowim. Mi iiya iikam ima naowiyim mi krima simiir piuis biyieyim pi iriipi hiriinan ieyar mi haingikaigii. Mi ti piuim sima bi kimiminkiikim pa whiigi sasauwi mi ti piuim Adi Komii siya hidninsiin idwovi mhoiyya sima wi swoki whii rani. Niingaka. **43** Mi ti piuim ti ienau krima haingikaigiiyim, yim miiyik rani. Mi ti piuim Adi Komii siya hidninsiin idwowanim, wi sima nnowi piu wadieki

wadieyin. Mi piuim tiki krima haingikaigiiyim yim kirie rani. Yim ini opair ywowim. Mi ti piuim wi Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim tiriiginim yim kirieki kirie ima. ⁴⁴ Mi ti piuim ti krima haingikaigiiyim, yim nuan piu ima. Mi ti piuim wi Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim ti piuim yim wi ninomor kou hiran piu win nwowi. Nuan piuim mi ninomor kouan piu ikim. ⁴⁵ Taka yaiya ya ini Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwowa. Adi Komii siya biigii biiyin Adam siirar nonkwokwokikin. Siyaargin inkam kiingi kiinin yipiki ti nu iir napriririn. Mi Jisis Krais siirin inkamin ninomor kouwanin sima siirin hiniin boinkikin mi Adamin yipiki mhoiyya nwowin, krimiirin wi kwoinbud win siya hauuwi mi krimiirin wi siyar tirkii, omwai hiriayar waiyayokiyigiyamim. ⁴⁶ Mi yim ti piuim ninomor kouanim, krima wi bii simiir nikai hai rani. Niingaka. Krima biiyin wi nuan piua wi saiir hawaii mi mhoiyya wi ti piuim ninomor kouanim wi simiir hawaii. ⁴⁷ Adi Komii siya biigibiiyin Adam siirin nuni nonkwokwokin mi Jisis Kraisin, ti mhoiyan Adamin, yio ninomor kouanki nitkin. ⁴⁸ Mi nim iikamim yipiki ti nu iir nwowyiyim, nim krima ini Adam siir kwoinbudin ini siir hiriinan ywowim yio Adi Komii siya krimiirin nuni nonkwokwokikin. Mi nim krima iikamim yipiki wi ninomor kou hir nwowi, nim krima wi ti inkam nwirin, Jisis Krais nikiuwyin, nim wi siir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin nim wi siir hawaii. ⁴⁹ Mi dimusi rani, nim krima ini ti nu iir nwowim Mi hiriinanki niuwi mi nim ini Adamni hiniin ywowim, ti inkamin ti nuin siir tiranin. Mi ti hiriinan siyuin, mhoiyya ninomor kou hir nwowi, nim wi Jisis Krais siir hiriinan nwowi, tiki inkam nwirin ninomor kouanin.

⁵⁰ Mi ti kariir nomiyyauim kima wakae! Kara kimiir boinki, ti piuim, ti nuin siirim, Adi Komii siya kigirkakiyin, hiriirin wi wara nam tani, hir nwowamin. Mi digworaekwowim yipiki naokaowiyim mi whiiyim, yim wi ti omin ti digworaekwowim naokao karamae nwowyiyim, yim wi simiir hiriir wara nam tani. Niingaka.

⁵¹ Waka! Panao kara kimiirin pi yaiyim aowa nwowim simiir boinkii. Mi krima Krais Jisis siir iikamim krimiir nhirim krima wi nao rani mi krima wi hiriinan tir tani. Mi krimiirin Adi Komii siya boinkii mi krimiir piuim yim wi sima nwowi. ⁵² Mi Adi Komii siya siir paekwosim imiir boinkii, kid maskiyam mi wi kimiminki rani, wi sinani haniin sinankii mi ti krimiir piuim wa ninkpitki, iiya ti kid ieya maskii. Mi ti iikamim naokaowim, simiirin wi Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim wi swoki ao rani. Niingaka. ⁵³ Adi Komii siya krimiir piuim wi simiir tirkii yaeya piu nwowamin. Mi saeya ninomor kouan piu nwowi mi saeya wi wai piu nwo rani. Niingaka. Sima wi hiriinanar nwoyokiyokiikaeyami. ⁵⁴ Kaimwoka, ta piua nu tirana ta krima haingikaigiyi, mhoiyya saeya piu win nimbiyami mi wi hiriinan wadieyar nwoyokiyokiikaeyami. Mi ta piua yipiki naonama, mhoiyya saeya swoki insiin idwowi mi

wi pi ninkpitkii mi wi sai nwowi mi ya wi kwoinbud winin siir hαιi mi saeya wi hiriayar nwoyokiyokiakaeyami. Mi ta ii airin mi ta yaiya Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwowa ya wi digi digar nwowi. Ta yaiya ya hiniina boinka, nao aiirin Adi Komii siya bidi ikwowaissi iğuskiya. Mi iikamim mi aokaonanaeiyim yim iripi hiriinan siya bidi mi onkwobumbuninkinkiyim. ⁵⁵ Mi hiriinanaki niuwii, hiriinan tiri mi iikamim wi swoki aokao rani. Niingaka! Mi nao saeya wi krimiiram swoki it rani, krimiirnii owakiyyam. Niingaka.

⁵⁶ Mi tariinanin krima wi hiriayar kimpipisu kripkaii mi wa mi aowi. Dimusi rani, ti dimin bibiyeyim krima tirim simiirsika. Adi Komii siir siyu komii krimiir bidiyar yiisiimauwin dimin bibiyeyim krima tirim simiirin. Mi ta iiya ti dimin bibiyeyim ti krima tirim mi siyu komii ikin, yim wa digiguski. ⁵⁷ Krimiirin Adi Komii siya whinkinsiiskin. Mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siya bidi yonkwobumbuninkinkiyim dimin biyie sair kirie imiirin, yipiki krimiir tiriya, krima naokaonanaeiyam. Mi hiriinankiniuwi mi krima wi Adi Komii siir ti boin wadie mi siir inig iir ti hainan.

⁵⁸ Ti kariir nomiiyau kiingi kiinim, yipiki kara naingwokwonanaeiyim, kima sibgu dokworinu mi ta yaimwokiyaimwowa kara kimiir boina sairam daengwo tibmiikii. Kimiir kwoinim kipi swoki kisina mimin ti diminim kara boinkiyim simiirsinyin. Kima kirie hiriayar dwokripkai mi ta Biyan Inkam Komii Jisis Krais siir mii airarar mirii iski. Mi wim kima ta sairin ina ninokninkinim, ta kimiir miiya yipiki kima miriyyi Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siiram ya wi hindara priyokaeyam tani, ya wi naeyer budi. Mi hiriinankiniuwi, tariigina saeya hiriinan tiri mi ni kira tari siir mii kibi aiir miriigin. Iriig.

Umirim Adi Komii siir iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwi ikim

16 ¹ Mi tariinanin kara kimiirin pi min boinkii, warì umirim kima haingiriyu haiginiuim simiir nhirim iikamim yipiki Adi Komii siirim om komii Jerusalem hir nwowim simiir ti whinkinsiis haiginiu. Mi iikamim Adi Komii siirim nu haimii Galesia hiranim kara kimiirin ti hiriinan siyu kaimwo iirar mi boinkii wim kima iripi hiriinanar timi tir. ² Mi ti umirim ti kima haiiyim, ti miiyim kima miriyyim simiirsi, kima irira nwiniran sandeyim ti umirim simiirin haimii haimiiyim ha timi kiyau haigirarao. Mi iiya kima umir budie haiiyim kima komiiyar timi haigi. Mi iiya kima sapisap mi haiiyim, kima sapisap timi haigi. Mi iiya kara niti kima wi mii komii mirii rani, umir iripa haingiriyu haiginamin simiir hauuam. ³ Mi kima kimiir kam nhirim simiir dimbin ti umirim kima haingiriyu haiginim simiir hainamim om komii Jerusalema hiriir. Mi iiya kara niti mi kara simiir miiyim wi yokwoni winkii sima hainamim ti umir imaka iki biyan kamim naingwo tibmii

kiiniyim simiir nini hauugigam. Mi ti kamim ti kima nimbinim, simiirin wi kara nikropkii om komii Jerusalema hiriir. ⁴Mi kara ha naingwowi, ini mi owin karar mi ami om komii Jerusalema hiriirin mi sima wi kanakar ninkin ami. Iriig.

Pol siya om Korin hiran iikamim simiir kignakiyam tirkin

⁵Kara kimiirin wi mhoiiya nini kignaki. Kara wi nu Masedonia hiriir niki ami, biiyin wi hiran nu iiir niki boinmimauwi Adi Komii siir yai aiirin. ⁶Kara kimakan wi ii priei nwonaki rani. Mi tari wi hiriayar tiri, kara wi bwan hoimgak rigar nwowi iiya opudgi hugi mi iiya naoki mi kininaei. Mi mhoiiya kara om whira namam naingwowi, kariirin wi kima whinam mi kariirin wi siyu hir tini whinapyikiugig. ⁷Kara kimiirin hindara nini kignakiyim mi ha swoki kwamsauim pi borisopi. Biiyan Inkam Komii siya kariiram naingwowi, kara kimaka bwanim wi iuwarigar nwowi.

⁸Mi kara wi om Efesas tirar nwowi mi wi ta yaewou nae komiiya Pentikos dapiya wi saeyer nimbiyami. ⁹Tariinanin kara tirar nwowamar tiri. Dimusi rani, ti omin siir tiran iikamim yim sima Adi Komii siir yai aiir wakaeyam tiri. Mi kariir siyuin yio bidi kiwakiyin ta mii komiiya Biiyan Inkam Komiiyin siira, saiir miriiyam siir yai aiir boinmimauuuam. Mi ta mii aiirin sau omom whiekakar nikitugar windi wi dig nwo rani.

¹⁰Mi Timoti siya kimiiram nit, kima wi siir boinwin akamie. Mi siya kimaka waraur nini onii, kima siirin wi sibgu kigrirao siya mirii Biiyan Inkam Komii siir mii aiir, kariir hiriinan. ¹¹Mi kima siirin wi hiniina kipi boin, siya inigak rani kima wi hiriinan kipi tir. Kima wi siir whinkinsis haiginiu mi siya kimiiram in wi kwoin maarginaigakakar niki itim. Mi kara siiramin wi tirar niki okwokinim tiki nomiiyau nhirim naingwo tibmiiyim simaka.

¹²Mi tariinanin kara pi krimiir nomiiyauin Apolos nikiuwyin pi siir boini. Kara siirin minam nimpiwirwir sriigripkaii, siya iki nomiiyau nhirim simaka ninkin itim kimiir kignakiyam. Mi siya tariinanar namim pi borisopi, mhoiiya siyuin rirmiyya nwokii mi siya wi haini niti kimiir kignakiyamin. Iriig

Mhoigisi mhoiiyan yai nhir ikim

¹³Mi kima sibgu mintirao mi naingwo tibmiiya Jisis Krais siiram naingwo tibmiiya sibgu donkworinu. Mi kima siirin digiumii kipi haimriiyugig. Mi kima kipi nidiid, kima sibgu dokworinu kripkai. ¹⁴Mi kimiir miipai miipaiyim kima miriiyim kima iikam nhirmiyamin warar daingwokwonanaei.

¹⁵Kima Stefanas simiirniiyin ina ninokninkinim nu Grik hirin simaniiyar naingwo tibmiigim biigi biiyin. Sima mii komii aiirar

miriigim Adi Komii siir iikam imiir whinkinsiisamin. Kima ti kariir nomiiyuim, kara kimiirin pi igao yai boinkii. ¹⁶Kima simiir yai imiir wakaeyokna mi kamim yipiki simaka miriiyim, simiir yai imiirin iripi hiriinan wara. Mi simar mi tiriya saiir hiriinanar timi tir, simiir siyu iiirar timi ap.

¹⁷Mi taka iiya kara mairstgimairstga asi nnowi. Dimusi rani, Stefanas, Fottyunetas mi Akaikas simiirsika sima kariiram nitkim. Mi wim kima kariiram bi nitikim mi yim sima nikrani, bidiyar yitim kariiramin.

¹⁸Kima ta saiir dinokninkinki, sima mairstgimairstga kariiram tiri kara nnowim ta sima mi tiriya mairstgimairstga kima nnowam saiir hiriinan. Mi hiriinankiniuwi mi kima ti hiriinan kamim simiir diisiimauu mi simiir dokboinmamaair haiginiu.

¹⁹Ti iikamim yipiki Adi Komii siir inig iiir haingiriyu hainaniyim iripa iki om nhirim nu komii Esia hiranim simiir hiranim, sima kimiir nokboinmamairstgikim, Akwila mi siir wig aeya Prisila mi iikamim yipiki iripa Adi Komii siir inig iiir haingiriyu hainaniyim simiir omaka hir, sima kimiiram naingwokwonanaei. Mi sima kimiirin pranae pranae bi nokboinmamairstgikim. ²⁰Mi ti nomiiyuim ti om Efesas tiranim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiinim, sima kimiir nokboinmamairstgikim. Irni nwigri nokboinmamairstiyim nomiiyaunan hindara dapirimidinam.

²¹Mi tariinanin ta yokwowa Pol kariir iingi iingar nonkwo winkika mi kara kimiiram ha nokboinmamairstgikin.

²²Wi Adi Komii sasar hauu isko, hik komiigi komiiya ti iikam yipiki siiram naingwokwo karamae nnowim simiirin. Kara kimiiramin minam naingwo krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya pi nitsauuim.

²³Mi kara iinokinokin wi Biyan Inkam Komiiyin Jisis wi siiram sriinanaei siya whinkinsiis haiginiuim siir naingwobumbu komii aeya. Mi ta siir naingwobumbuwa wi kimaka hiriayar nwoki okripkaiyim.

²⁴Kara kimiiramin nhami nhami naingwokwo rani, yipiki kima kanaka haingiriyu okiyim Jisis Krais siir iikamim. Friig.